

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Działanie VI: *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*

Poddziałanie 6.1.2: *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*

Tytuł projektu: „Nowe standardy działania kadr PUP w Grudziądzu”

Numer umowy: UDA-POKL.06.01.02-04-012/08-00

Oczekiwania pracodawców odnośnie pożądanych kwalifikacji i usług szkoleniowych zatrudnianych pracowników

Spis treści

Wstęp	3
Część I	6
Sytuacja na rynku pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim.....	6
1. Podmioty gospodarki narodowej wg PKD	6
2. Stopa bezrobocia	11
3. Poziom bezrobocia	13
4. Struktura bezrobotnych.....	16
a) wiek.....	16
b) wykształcenie	21
c) staż pracy.....	27
d) zawód.....	33
5. Szkolenia bezrobotnych.....	39
Część II.....	45
Część badawcza	45
1. Cel badania.....	45
2. Przedmiot badania i procedura badawcza	46
3. Techniki pozyskania materiału i harmonogram prac	47
4. Prezentacja wyników	48
Wnioski.....	64
Spis tabel.....	66
Spis rysunków	67
ZAŁĄCZNIK	68

Wstęp

Wzrost tempa rozwoju postępu technicznego i technologicznego obserwowany m.in. w Polsce powoduje wzrost zapotrzebowania pracodawców na wysokowyszkolone kadry, co niejednokrotnie wymaga zmiany profilu kwalifikacyjnego pracowników. Migracje zarobkowe, które są wynikiem przystąpienia Polski do struktur europejskich i otwarcia rynków powodują, iż pracodawcy nadal poszukują nowych pracowników posiadających określone, przydatne na danym stanowisku pracy kwalifikacje zawodowe.

Malejący, ale nadal wysoki poziom bezrobocia utrzymujący się na terenie funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądz, a zwłaszcza na terenie powiatu grudziądzkiego dowodzi na to, że znaczna liczba bezrobotnych nie posiada wystarczających kwalifikacji zawodowych do podjęcia zatrudnienia lub są one zdezaktualizowane. Świadczy to także o konieczności zwiększenia mobilności zawodowej i edukacyjnej osób pozostających bez pracy.

W celu trafnego i efektywnego wspierania pracodawców, przeprowadzających proces rekrutacji istotne jest zbadanie jakimi cechami charakteryzuje się lokalny rynek pracy, a przede wszystkim jakie kwalifikacje i predyspozycje zawodowe powinni posiadać bezrobotni aby zwiększyć swoje szanse na szybkie podjęcie pracy. Im szerszą informację na ten temat będzie posiadał Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądz tym trafniej będzie mógł dopasować pomoc oferowaną pracodawcom chcącym zatrudnić nowych pracowników, zarówno w formie pośrednictwa pracy, jak i szkoleń oferowanych osobom zarejestrowanym finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Niniejsza publikacja skierowana jest zatem do wszystkich instytucji zainteresowanych lokalnym rynkiem pracy. Zawarte informacje mogą zostać wykorzystane w procesie wyrównywania kwalifikacji zawodowych oraz określania

kierunków kształcenia zawodowego. Ponadto publikacja może być pomocna dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które chcąc podwyższyć swoje kwalifikacje zawodowe będą mogły rozpocząć kształcenie z uwzględnieniem oczekiwań pracodawców.

W trakcie opracowywania publikacji dane zostały zaczerpnięte z Głównego Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądz, a także z informacji zebranych od grudziądzkich przedsiębiorców biorących udział w badaniu ankietowym.

Przeprowadzone w formie kwestionariusza ankietowego badanie miało na celu zebranie kilku podstawowych informacji dotyczących oczekiwań zawodowych pracodawców w stosunku do nowo zatrudnianych pracowników.

Badaniem objęto:

- ✓ sposób i typ rekrutacji,
- ✓ oferowane warunki płacowe,
- ✓ czynniki wpływające na zatrudnianie nowych pracowników
- ✓ trudności napotkane w procesie rekrutacji,
- ✓ pożądane kwalifikacje zawodowe potencjalnych pracowników,
- ✓ rodzaj usług/instrumentów rynku pracy cieszących się największą popularnością wśród pracodawców,
- ✓ tematyka preferowanych szkoleń bezrobotnych.

Niniejsze publikacja składa się z części diagnostycznej lokalnego rynku pracy zarówno od strony podaży jak i popytu na pracę, natomiast badanie ankietowe obejmuje:

- ✓ zagadnienia związane typowo z kwalifikacjami zawodowymi przyszłych pracowników, a więc starano się uzyskać odpowiedź na pytania dotyczące sposobu rekrutacji a także czynniki wpływające na wynik przeprowadzonego procesu. Dążono do ustalenia z jakim wykształceniem, stażem pracy i uprawnieniami mają największą szansę znaleźć pracę zarejestrowani bezrobotni. Pracodawcy określali również w jakich zawodach poszukują pracowników i jakie napotykają trudności podczas przeprowadzania rekrutacji,
- ✓ współpraca przedsiębiorców z Powiatowym Urzędem Pracy w Grudziądzu. Dążono do ustalenia jakie usługi/instrumenty rynku pracy cieszą się wśród pracodawców największą popularnością i po jakiej formie aktywizacji zawodowej bezrobotni mają największą szansę na znalezienie pracy. W tej części również starano się znaleźć odpowiedź na temat szkoleń, po jakich pracodawcy chętniej przyjęliby do pracy nowe osoby.

Część I

Sytuacja na rynku pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim

1. Podmioty gospodarki narodowej wg PKD

Według stanu w dniu 31 grudnia 2008 r. zarejestrowanych było 9 032 podmiotów na terenie Grudziądzka oraz 2338 podmiotów z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykuły użytku osobistego i domowego”. W powiecie grodzkim stanowią one 35,16 % ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów, a w powiecie ziemskim wynoszą 35,84 % zarejestrowanych podmiotów. Na drugim miejscu, na terenie Grudziądzka, pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów, uplasowały się jednostki zarejestrowane w sekcji K „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” stanowiąc 12,91 % podmiotów. Znaczny udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów stanowią także podmioty z sekcji N „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” stanowiąc w powiecie grodzkim 12,57 % zarejestrowanych podmiotów w gospodarce narodowej. Z kolei w powiecie ziemskim na drugim miejscu znajdują się podmioty Sekcji F – „Budownictwo”, które stanowią 11,72 % ogółu podmiotów. Duży udział w ogólnej liczbie podmiotów stanowią podmioty Sekcji D „Przetwórstwo przemysłowe” -9,15 % oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” Sekcja K, które stanowią również 9,15 % podmiotów powiatu ziemskiego.

Zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim najmniej zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej zajmuje się działalnością związaną z „Rybaństwem” (sekcja B) – 0,02 % w powiecie grodzkim, i 0,04 % w powiecie ziemskim. „Wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz i wodę” (sekcja E) – 0,06 % w powiecie grodzkim oraz 0,26% w powiecie ziemskim.

W obu powiatach grudziądzkich nie odnotowano żadnych podmiotów, których działalność gospodarcza związana byłaby z „Gospodarstwami domowymi zatrudniającymi pracowników” (sekcja P) oraz „Organizacjami i zespołami eksterytorialnymi” (sekcja Q).

W tabeli 1 przedstawiono liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w Grudziądzu i powiecie ziemskim wg stanu w grudniu 2008 r.

Tabela 1 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Grudziądzu i powiecie ziemskim wg stanu w grudniu 2008 r.

Sekcje PKD		Miasto Grudziądz		Powiat grudziądzki ziemski	
		Ogółem	%	Ogółem	%
A	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	53	0,59%	117	5,00%
B	Rybnictwo	2	0,02%	1	0,04%
C	Górnictwo	5	0,06%	2	0,09%
D	Przetwórstwo przemysłowe	692	7,66%	214	9,15%
E	Wytwarzanie, zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	5	0,06%	6	0,26%
F	Budownictwo	797	8,82%	274	11,72%
G	Handel hurtowy, detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego	3176	35,16%	838	35,84%
H	Hotele i restauracje	187	2,07%	36	1,54%
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	665	7,36%	147	6,29%
J	Pośrednictwo finansowe	441	4,88%	73	3,12%
K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1166	12,91%	214	9,15%
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	30	0,33%	43	1,84%
M	Edukacja	187	2,07%	66	2,82%
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1135	12,57%	165	7,06%
O	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	491	5,44%	142	6,07%
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0,00%	0	0,00%
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00%	0	0,00%
Ogółem		9032	100%	2338	100%

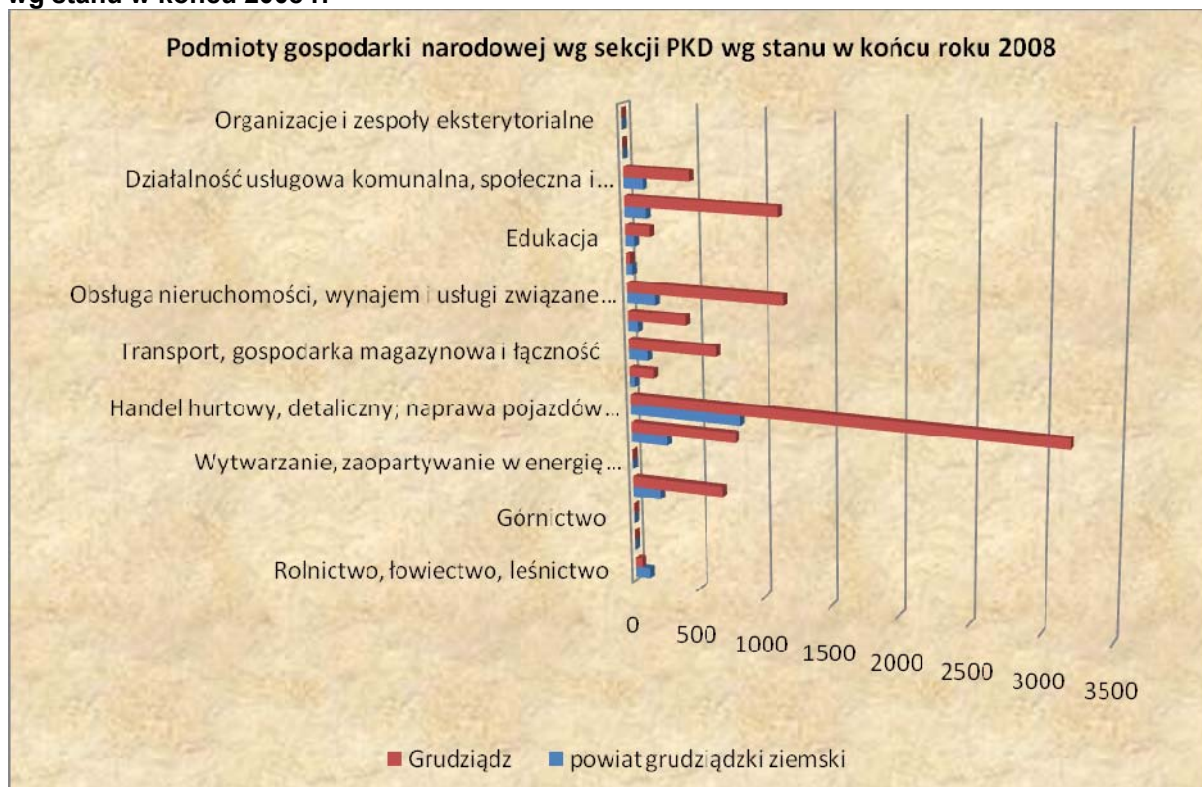
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Na wykresie 1 przedstawiono wielkość zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim wg stanu w końcu grudnia 2008 r.

Wykres 1 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Grudziądzu i powiecie ziemskim wg stanu w końcu 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS w Bydgoszczy ([WWW.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl))

Od 2003 roku liczba podmiotów gospodarki narodowej zmniejszyła się w mieście Grudziądzu o 4,97 % (472 podmioty). Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów był spowodowany przede wszystkim spadkiem liczby podmiotów ukierunkowanych na Handel hurtowy, detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego (spadek o 11,61% tj. 417 podmiotów.) oraz działalność „Przetwórstwo przemysłowe” spadek o 67 podmiotów. Zmniejszyły się również usługi z zakresu pośrednictwa finansowego - spadek o 55 podmiotów, Transport, gospodarka magazynowa i łączność –spadek o 46 podmiotów, a także zmniejszyła się liczba hoteli i restauracji o 39 podmiotów.

Z kolei w powiecie ziemskim odnotowuje się ciągły wzrost podmiotów gospodarczych, w stosunku do roku 2003 wzrost o 17 % tj. 332 podmioty gospodarcze. Świadczyć to może o wzroście zainteresowania zakładaniem działalności gospodarczej w powiecie ziemskim. Główną przyczyną utrzymującej się tendencji wzrostowej na tym obszarze jest rozwój rynku budowlanego, (wzrost o 60,23 % - 103 podmioty). Coraz więcej powstaje również na tym obszarze podmiotów zajmujących się obsługą nieruchomości, wynajmem i usługami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej – wzrost o 70 podmiotów. Wzrosła również liczba podmiotów związanych z działalnością usługową komunalną, społeczną i indywidualną (wzrost o 50 podmiotów).

W tabeli 2 przedstawiono liczbę podmiotów gospodarki narodowej w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim w latach 2003-2008.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Grudziądzu i powiecie ziemskim w latach 2003-2008

Sekcja PKD	Miasto Grudziądz								Powiat grudziądzki ziemski							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana 2008/2003	Wzrost/spadek	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana 2008/2003	Wzrost/spadek
A	67	54	53	57	49	53	-20,90%	-14	178	136	134	139	113	117	-34,27%	-61
B	3	2	1	1	1	2	-33,33%	-1	0	0	0	0	1	1	x	1
C	6	6	6	6	4	5	-16,67%	-1	0	1	1	1	1	2	x	2
D	759	723	711	722	715	692	-8,83%	-67	201	191	196	200	215	214	6,47%	13
E	5	6	6	5	5	5	0,00%	0	6	6	6	6	6	6	0,00%	0
F	740	701	683	718	779	797	7,70%	57	171	181	191	207	243	274	60,23%	103
G	3 593	3 452	3 319	3 239	3 224	3 176	-11,61%	-417	767	758	789	809	843	838	9,26%	71
H	226	213	199	194	190	187	-17,26%	-39	32	31	32	32	33	36	12,50%	4
I	711	675	648	620	641	665	-6,47%	-46	140	134	131	144	147	147	5,00%	7
J	496	486	464	459	439	441	-11,09%	-55	75	71	78	77	77	73	-2,67%	-2
K	1 182	1 164	1 165	1 196	1 145	1 166	-1,35%	-16	144	188	177	213	205	214	48,61%	70
L	29	29	29	29	31	30	3,45%	1	35	36	36	39	43	43	22,86%	8
M	157	172	180	192	192	187	19,11%	30	55	53	59	60	67	66	20,00%	11
N	1 075	1 076	1 061	1 059	1 090	1 135	5,58%	60	110	109	136	140	151	165	50,00%	55
O	455	460	462	470	490	491	7,91%	36	92	97	103	115	129	142	54,35%	50
P	0	0	0	0	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	x	x
Q	0	0	0	0	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	x	x
OGÓŁEM	9 504	9 219	8 987	8 967	8 995	9 032	-4,97%	-472	2 006	1 992	2 069	2 182	2 274	2 338	16,55%	332

2. Stopa bezrobocia

Analizując sytuację na lokalnym rynku pracy można zauważyć tendencję malejącą. Z roku na rok liczba zarejestrowanych bezrobotnych systematycznie zmniejsza się, jednakże począwszy od października 2008 r. liczba bezrobotnych zaczęła wzrastać co jest skutkiem światowego kryzysu gospodarczego.

W dniu 31 grudnia 2008 r. stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 19,0 % w powiecie grudzińskim oraz 22,8 % w powiecie ziemskim. W stosunku do województwa kujawsko-pomorskiego wskaźnik stopy bezrobocia jest większy w powiecie grudzińskim o 5,6 pkt. procentowego natomiast w odniesieniu do całego kraju stopa bezrobocia w powiecie grudzińskim jest wyższa o 9,5 pkt. procentowego. W powiecie grudzińskim ziemskim pomimo utrzymującej się tendencji spadkowej nadal wykazywany jest najwyższy w całym województwie kujawsko-pomorskim poziom stopy bezrobocia. W omawianym województwie stopa bezrobocia z powiatu grudzińskiego ziemskiego jest wyższa o 9,4 pkt. procentowego, natomiast w porównaniu z Polską stopa bezrobocia jest wyższa o 13,3 pkt, procentowego.

W tabeli 3 przedstawiono kształtowanie się wskaźnika stopy bezrobocia w powiecie grudzińskim i ziemskim na tle województwa kujawsko-pomorskiego i Polski w latach 2003-2008.

Tabela 3 Stopa bezrobocia w latach 2003-2008

Stopa bezrobocia	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana 2008/2003
Polska	18,00	19,10	17,60	14,90	11,20	9,50	-8,50
Województwo kujawsko-pomorskie	22,80	23,50	22,30	19,30	14,90	13,40	-9,40
Miasto Grudziądz	32,60	30,60	28,70	25,10	20,00	19,00	-13,60
Powiat grudziński ziemski	30,60	33,20	32,40	28,80	24,10	22,80	-7,80

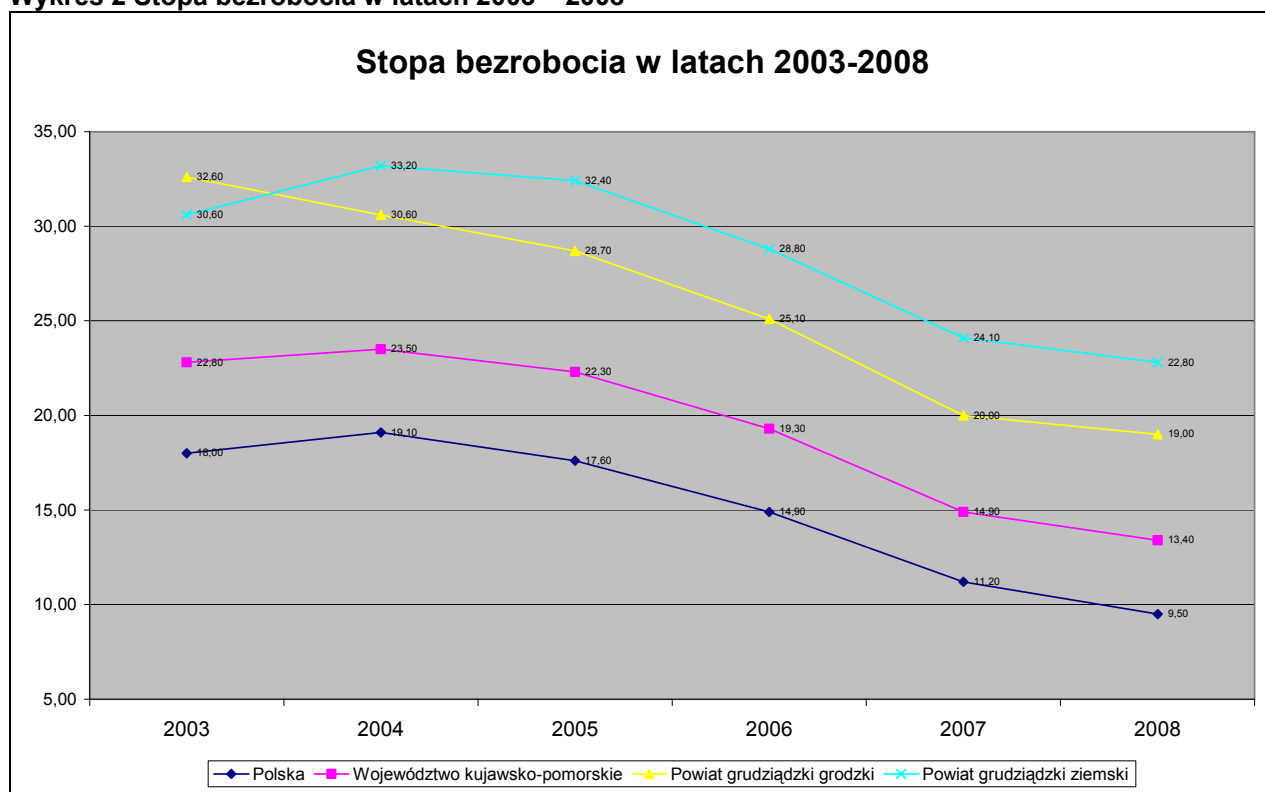
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Od 2003 roku największy spadek stopy bezrobocia zaobserwowano w powiecie grudziądzkim grodzkim, gdzie stopa bezrobocia spadła o 13,6 pkt procentowych. Utrzymująca się tendencja spadkowa informuje o wzroście poziomu zatrudnienia, spadku bezrobocia, a więc ożywieniu gospodarczym obserwowanym nie tylko w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim ale w całym województwie kujawsko-pomorskim oraz Polsce, gdzie stopa bezrobocia spadła odpowiednio o 9,4 pkt. procentowych w omawianym województwie oraz 8,5 pkt procentowych w całym kraju.

Na wykresie 2 przedstawiono graficznie kształtowanie się stopy bezrobocia w kraju, województwie kujawsko-pomorskim oraz powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim w latach 2003-2008.

Wykres 2 Stopa bezrobocia w latach 2003 – 2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

3. Poziom bezrobocie

Na spadek stopy bezrobocia wpływa obniżenie liczby osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu. Według stanu w dniu 31 grudnia 2008 r. w rejestrze PUP w Grudziądzu figurowały 6 862 osoby z Grudziądza oraz 3 255 osób z powiatu ziemskiego.

W statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu największy udział w liczbie bezrobotnych posiadały kobiety, które stanowiły w 2008 r. 59,71 % bezrobotnych z powiatu grodzkiego oraz 62,09 % bezrobotnych z powiatu ziemskiego. Bezrobotnym kobietom jak pokazują dane statystyczne trudniej jest wejść na rynek pracy. Oprócz czynników wynikających m.in. z kwalifikacji zawodowych istotną rolę pełnią również czynniki związane z prowadzeniem życia rodzinnego. Pogodzenia zarówno obowiązków zawodowych jak i rodzinnych często budzi w pracodawcach niechęć do zatrudniania kobiet.

W tabeli 4 przedstawiono kształtowanie się liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie Pracy na przełomie lat 2003-2008.

Tabela 4 Liczba bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie ziemskim w latach 2003-2008

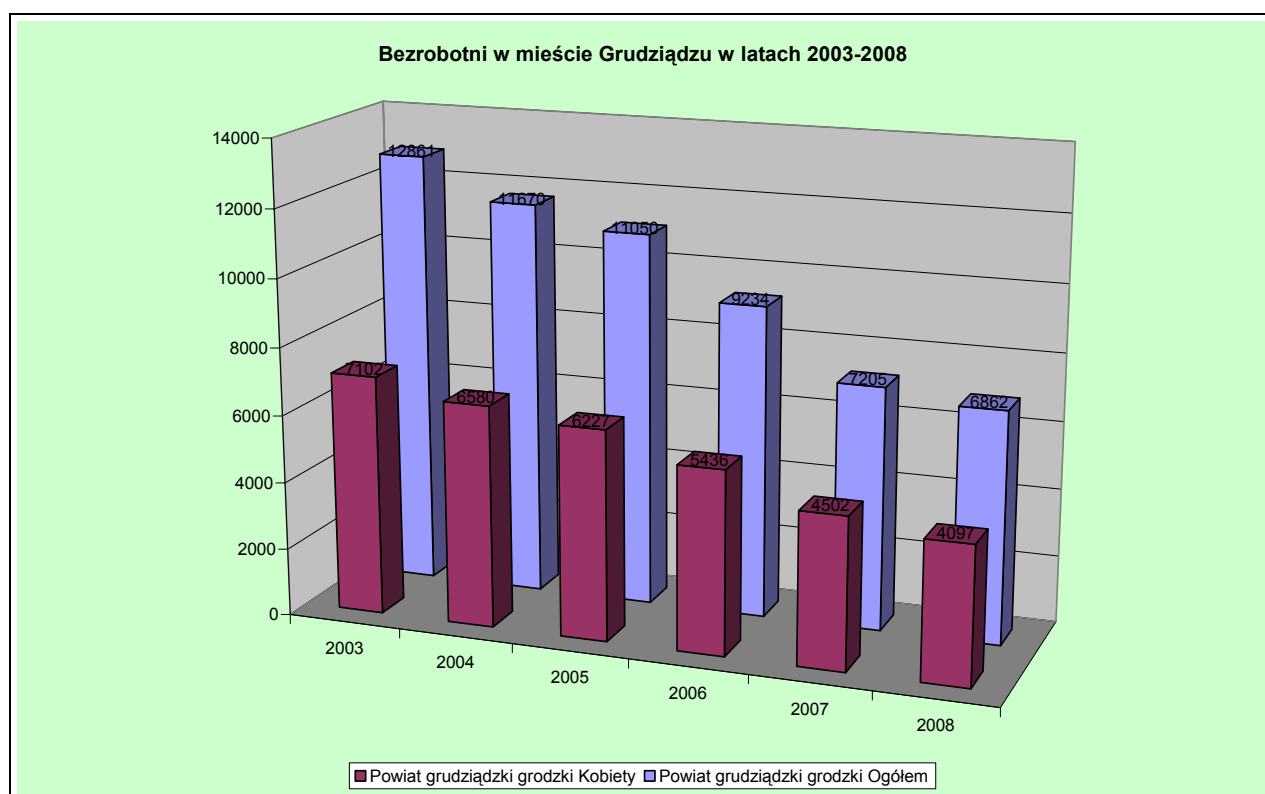
Wyszczególnienie	Miasto Grudziądz			Powiat grudziądzki ziemski		
	Ogółem	Kobiety	Udział kobiet	Ogółem	Kobiety	Udział kobiet
2003	12861	7102	55,22%	5508	2918	52,98%
2004	11670	6580	56,38%	5272	2849	54,04%
2005	11050	6227	56,35%	5103	2822	55,30%
2006	9234	5436	58,87%	4308	2574	59,75%
2007	7205	4502	62,48%	3489	2251	64,52%
2008	6862	4097	59,71%	3255	2021	62,09%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Z tabeli 4 wynika, iż udział zarejestrowanych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zarówno z powiatu grudziądzkiego grodzkiego jak i ziemskiego nieznacznie spada. Wynika z tego, iż maleje liczba wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych, na którą głównie miał dotychczas wpływ wzrost liczby wyłączeń mężczyzn, którym jak można wywnioskować, łatwiej było znaleźć pracę. Taka sytuacja wynikała przede wszystkim ze wzrostu gospodarczego, a także popytu na zawody, w których dominują mężczyźni np. z branży budowlanej, z uwagi na kryzys gospodarczy ta tendencja pod koniec roku 2008 zaczęła zanikać. Na wykresie 3 i 4 przedstawiono graficznie poziom liczby bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego w latach 2003-2008.

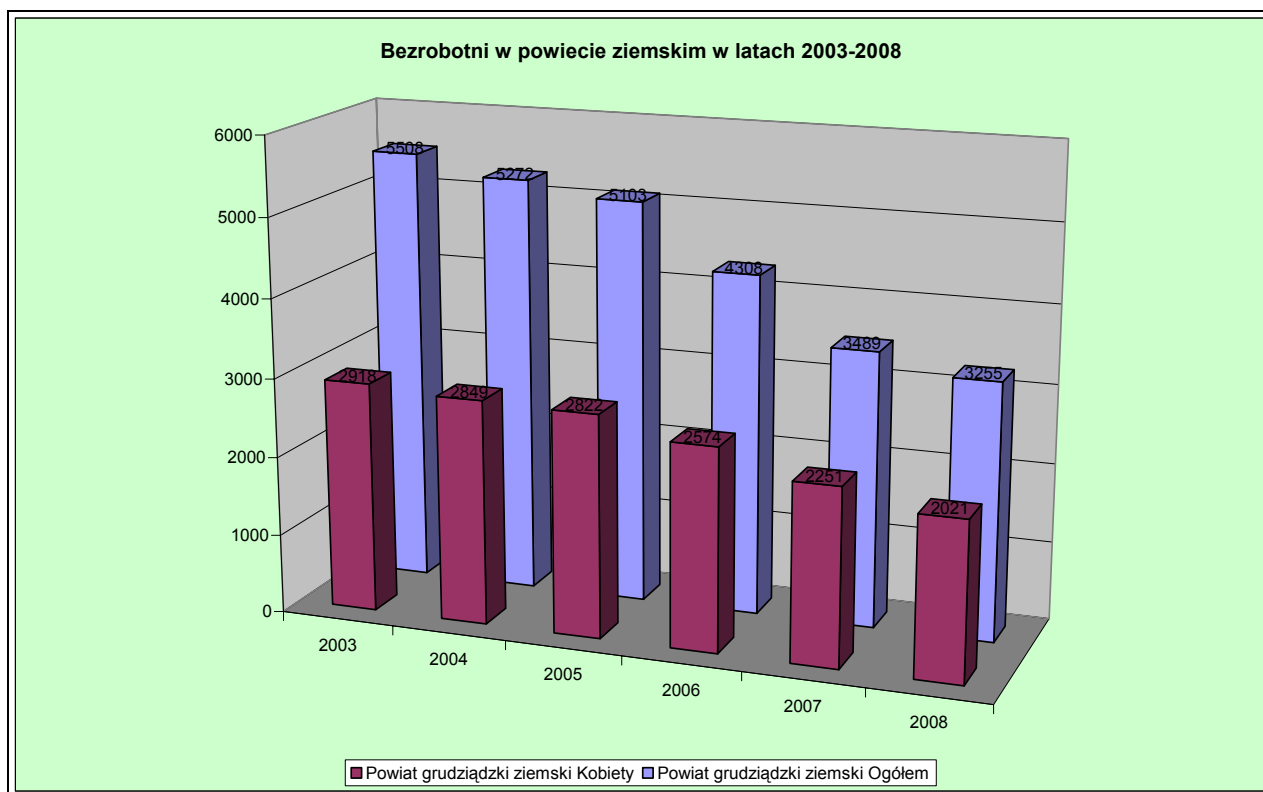
Wykres 3 Bezrobotni zamieszkali w Grudziądzu w latach 2003 - 2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 4 Bezrobotni zamieszkali w powiecie ziemskim w latach 2003 – 2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

4. Struktura bezrobotnych

Struktura bezrobotnych w oparciu o podstawowe czynniki wpływające na kształtowanie się grudziądzkiego rynku pracy:

- ✓ wiek,
- ✓ wykształcenie,
- ✓ staż pracy.

Ponadto przedstawiono również strukturę bezrobotnych w oparciu o posiadany zawód.

a) wiek

Pierwszym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się sytuacji na lokalnym rynku pracy jest wiek zarejestrowanych osób. W końcu grudnia 2008 r. wśród bezrobotnych dominowały osoby w wieku 45-54 lata oraz 25-34 lata w powiecie grudziądzkim grodzkim. W powiecie grudziądzkim ziemskim dominowały osoby do 34 roku życia.

W tabeli 5 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego wg wieku.

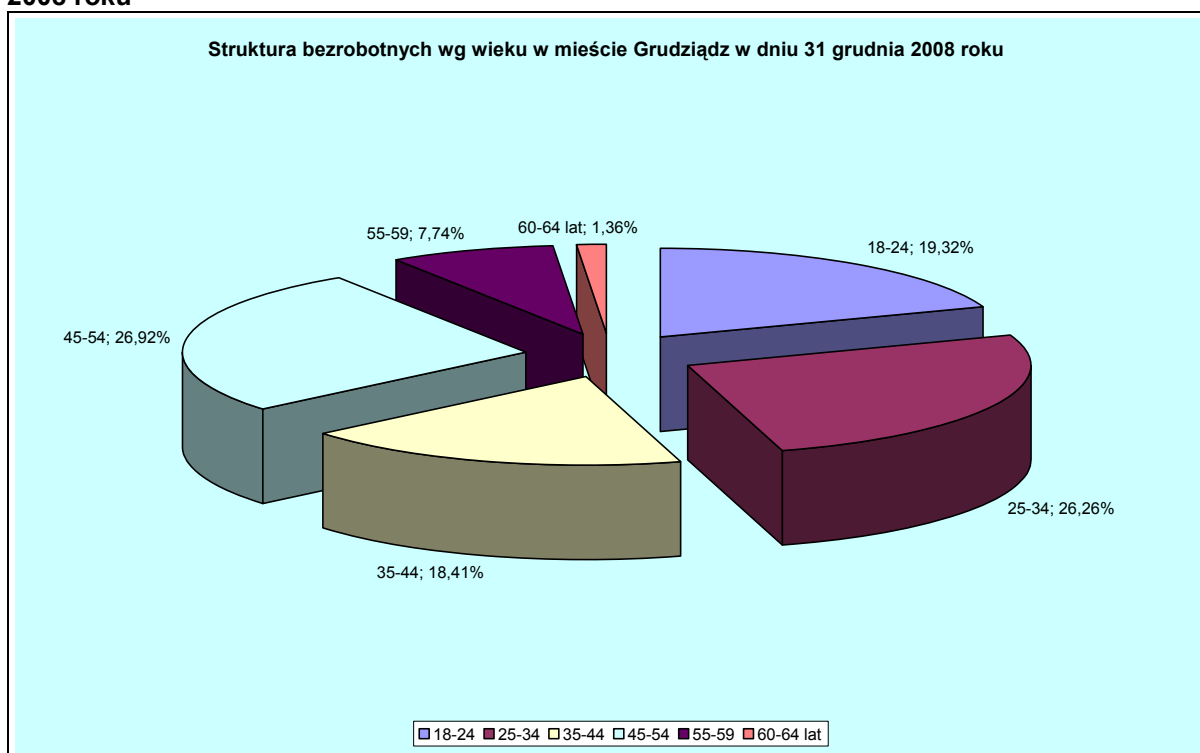
Tabela 5 Struktura bezrobotnych miasta Grudziądza i powiatu ziemskiego wg wieku [stan w dniu 31.12.2008 r.]

Wiek	Powiat grudziądzki grodzki		Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	%	Ogółem	%
18-24	1326	19,32%	797	24,49%
25-34	1802	26,26%	961	29,52%
35-44	1263	18,41%	681	20,92%
45-54	1847	26,92%	622	19,11%
55-59	531	7,74%	165	5,07%
60-64 lat	93	1,36%	29	0,89%
Ogółem	6 862	100%	3 255	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

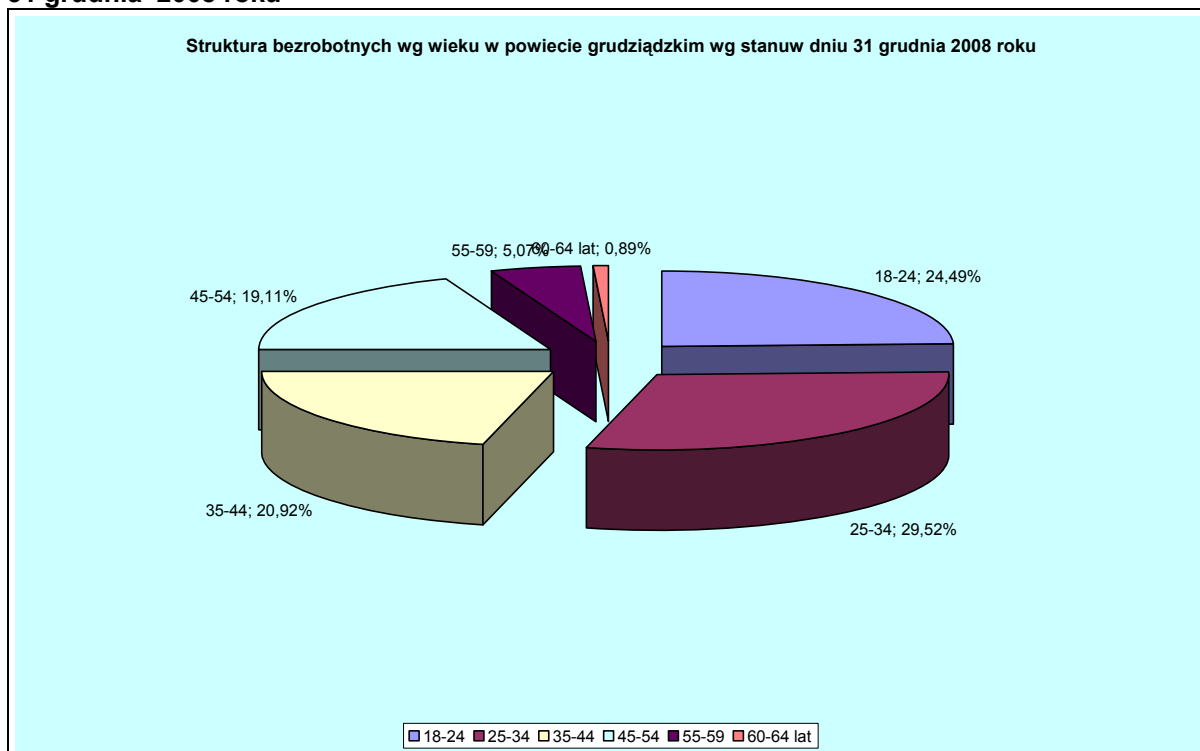

Wykres 5 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu wg wieku w dniu 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 6 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim wg wieku w dniu 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

W stosunku do 2003 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych spadek liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób od 18 do 54 roku życia. W pozostałych dwóch grupach (tj. od 55 do 64 lata) odnotowano wzrost liczby bezrobotnych. Wynikiem wzrostu liczby zarejestrowanych osób może być brak odpowiednich ofert pracy lub niewystarczające kwalifikacje zawodowe tych osób. Są to osoby zbliżające się do wieku emerytalnego i bardzo często mające także problemy zdrowotne, które również zmniejszają ich szanse na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia. Warto zauważyć, iż osobom starszym trudniej jest dostosować się do nowych warunków pracy, często ich przyzwyczajenia, niedostateczna elastyczność zawodowa blokują im podjęcie pracy w posiadanym zawodzie.

Od 2003 r. do 2008 r. w Grudziądzu największy spadek procentowy liczby bezrobotnych zaobserwowano w grupach od 35 do 44 lat oraz od 18 do 24 roku życia. Liczba bezrobotnych w tych grupach wiekowych spadła odpowiednio o 58,5 % oraz 56,8%. W powiecie grudziądzkim ziemskim największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej do 24 lat (tj. spadek o 51,7%). Najmniejsze procentowe spadki liczby zarejestrowanych osób odnotowuje się w wieku 45-54 lat.

W tabeli 6 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem wieku zarejestrowanych osób w latach 2003-2008.

W tabeli 7 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem wieku zarejestrowanych osób w latach 2007-2008 z udziałem procentowym.

Tabela 6 Liczba bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego wg wieku w latach 2003-2008

Wiek	Powiat grudziądzki grodzki							Powiat grudziądzki ziemski						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana
							2008/2003							2008/2003
18-24	3 066	2 573	2246	1 808	1207	1326	-56,8%	1651	1 561	1 370	1 058	812	797	-51,7%
25-34	3 378	3 092	2842	2 268	1814	1802	-46,7%	1687	1 559	1 501	1 274	1032	961	-43,0%
35-44	3 042	2 624	2442	1 849	1363	1263	-58,5%	1192	1 110	1 073	907	726	681	-42,9%
45-54	3 015	2 954	2977	2 681	2171	1847	-38,7%	859	881	974	858	709	622	-27,6%
55-59	312	376	477	549	572	531	70,2%	107	149	172	195	187	165	54,2%
60-64 lat	48	51	66	79	78	93	93,8%	12	12	13	16	23	29	141,7%
Ogółem	12 861	11 670	11 050	9 234	7 205	6 862	-46,6%	5508	5 272	5 103	4308	3489	3 255	-40,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Tabela 7 Liczba bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego wg wieku w latach 2007-2008 z udziałem procentowym

Wiek	Powiat grudziądzki grodzki								Powiat grudziądzki ziemski							
	I półrocze 2007	%	II półrocze 2007	%	I półrocze 2008	%	II półrocze 2008	%	I półrocze 2007	%	II półrocze 2007	%	I półrocze 2008	%	II półrocze 2008	%
18-24	1 432	18,06%	1207	16,75%	1 086	17,15%	1326	19,32%	891	25,13%	812	23,27%	680	22,56%	797	24,49%
25-34	1 983	25,01%	1814	25,18%	1 626	25,68%	1802	26,26%	1 089	30,71%	1032	29,58%	909	30,16%	961	29,52%
35-44	1 484	18,72%	1363	18,92%	1 130	17,85%	1263	18,41%	691	19,49%	726	20,81%	618	20,50%	681	20,92%
45-54	2 376	29,97%	2171	30,13%	1 883	29,74%	1847	26,92%	687	19,37%	709	20,32%	611	20,27%	622	19,11%
55-59	568	7,16%	572	7,94%	514	8,12%	531	7,74%	165	4,65%	187	5,36%	177	5,87%	165	5,07%
60-64 lat	86	1,08%	78	1,08%	93	1,47%	93	1,36%	23	0,65%	23	0,66%	19	0,63%	29	0,89%
Ogółem	7 929	100%	7 205	100%	6 332	100%	6 862	100%	3 546	100%	3 489	100%	3 014	100%	3 255	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

b) wykształcenie

Ważnym czynnikiem, wśród zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie Pracy, jest wykształcenie. Reforma systemu edukacji spowodowała powstanie na rynku pracy luki wynikającej z braku osób z wykształceniem zawodowym, a więc specjalistów w określonej dziedzinie, którzy posiadaliby wykształcenie umożliwiające im podjęcie pracy w konkretnym zawodzie, którego wykonywania mogli się nauczyć w szkołach zawodowych. Coraz więcej osób, bez względu na wiek, rozpoczęło naukę w systemie dziennym, wieczorowym lub zaocznym, w celu dokończenia się. W pracy biurowej wykształcenie wyższe stało się szczególnie istotne i coraz częściej wymagane przez pracodawców. Warto jednak zauważyć, że posiadanie dyplomu ukończenia szkoły wyższej jest istotne, ale również ważne jest wykorzystanie wiedzy zdobytej na studiach w codziennej pracy zawodowej. Umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną jest zatem bardzo istotne, a posiadanie samego dyplomu ukończenia szkoły wyższej nie gwarantuje szybkiego znalezienia pracy.

W grudniu 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zarejestrowano najwięcej bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W mieście Grudziądz odnotowano 37,60 % bezrobotnych, którzy posiadają dyplom ukończenia szkoły gimnazjalnej (lub niższej). W powiecie grudziądzkim ziemskim w tej grupie bezrobotnych zarejestrowano nieco więcej osób – 42,95 %. Najmniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem wyższym, którzy stanowią w powiecie grudziądzkim grodzkim 4,53 % oraz w powiecie grudziądzkim ziemskim 2,46 %.

W tabeli 8 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego wg wykształcenia [stan w dniu 31.12.2008 r.]

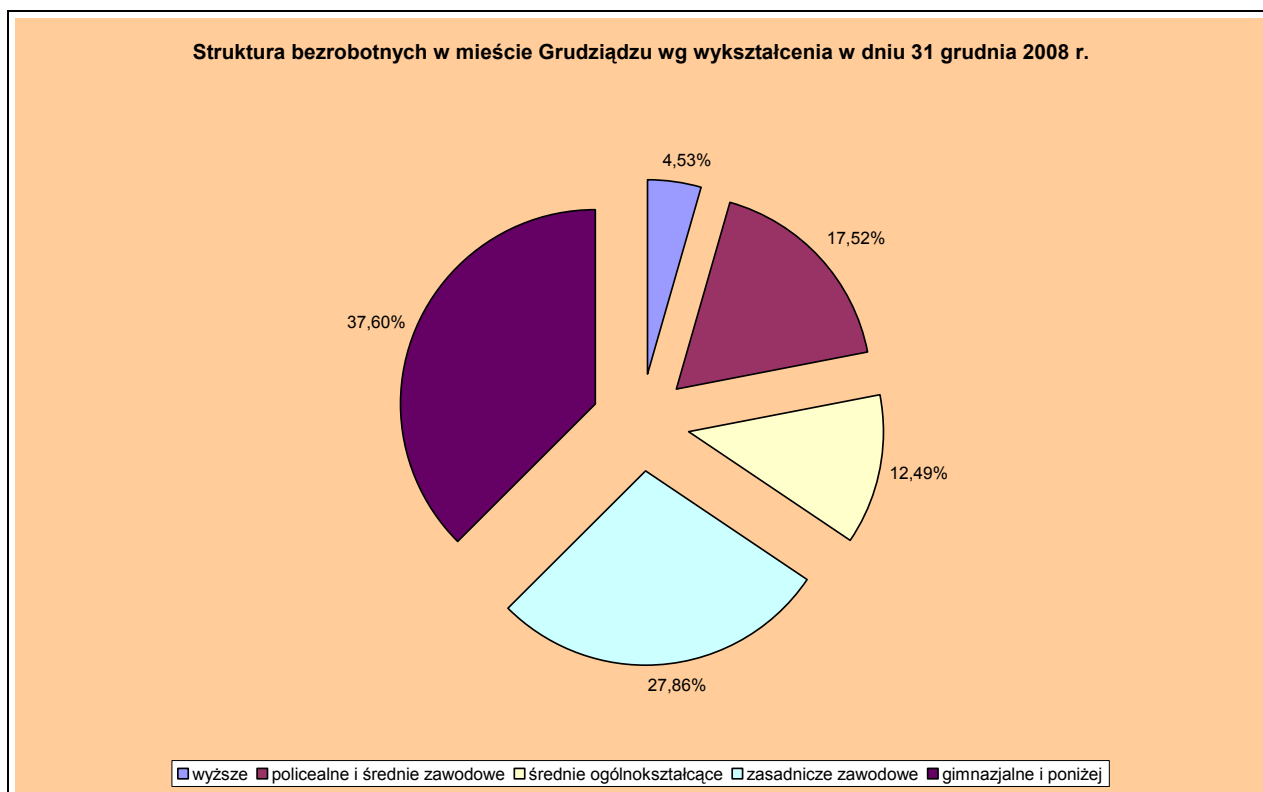

Tabela 8 Struktura bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie ziemskim wg wykształcenia [stan w dniu 31.12.2008 r.]

Wykształcenie	Powiat grudziądzki grodzki		Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	udział %	Ogółem	udział %
wyższe	311	4,53%	80	2,46%
policealne i średnie zawodowe	1 202	17,52%	461	14,16%
średnie ogólnokształcące	857	12,49%	302	9,28%
zasadnicze zawodowe	1 912	27,86%	1 014	31,15%
gimnazjalne i poniżej	2 580	37,60%	1 398	42,95%
Ogółem	6 862	100,00%	3 255	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 7 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu wg wykształcenia w dniu 31 grudnia 2008 roku

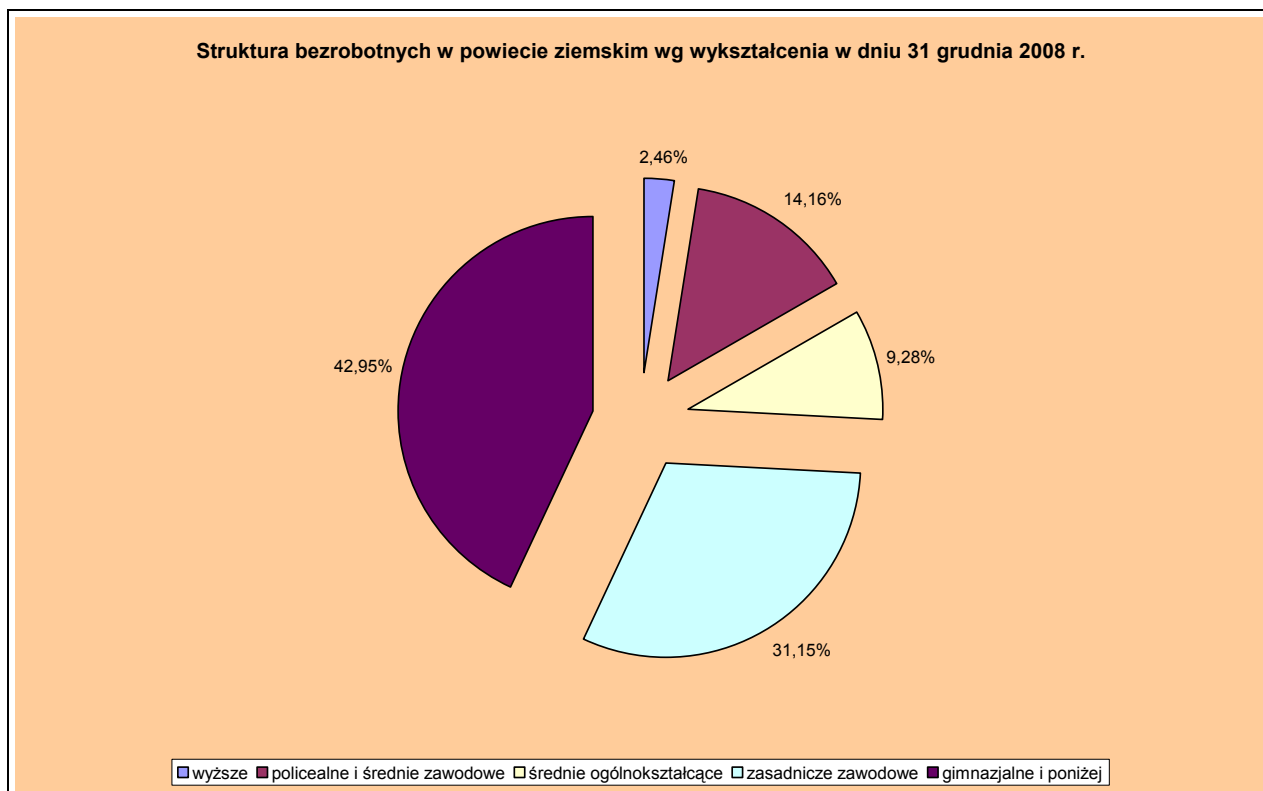

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 8 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim wg wykształcenia w dniu 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Na tak ukształtowaną strukturę bezrobotnych wpływ ma również fakt, iż osobom po 40 roku życia trudniej zdecydować się na podjęcie nauki w szkole ponadgimnazjalnej ze względu m.in. na brak dostatecznych środków finansowych na podjęcie nauki.

W Grudziądzu w stosunku do 2003 r. spadek odnotowano we wszystkich grupach bezrobotnych oprócz osób z wykształceniem wyższym, której liczebność nie uległa zmianie. Największą dynamikę odnotowano wśród osób, które posiadają świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej zawodowej tj. spadek o 55,9 %. Duży spadek liczby zarejestrowanych osób odnotowano również wśród osób, które ukończyły szkołę policealną lub średnią zawodową zamieszkałych na terenie Grudziądzu tj. o 50,2 %.

W powiecie ziemskim spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupach osób z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej. Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. o 49,6 %. Pośród bezrobotnych mieszkańców powiatu ziemskiego wzrost odnotowano w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz wyższym.

W tabeli 9 przedstawiono strukturę bezrobotnych Grudziądza i powiatu ziemskiego z uwzględnieniem wykształcenia zarejestrowanych osób w latach 2003-2008.

W tabeli 10 przedstawiono strukturę bezrobotnych Grudziądza i powiatu ziemskiego z uwzględnieniem wykształcenia zarejestrowanych osób w latach 2007-2008 wraz z udziałem procentowym.

Tabela 9 Struktura bezrobotnych Grudziądza i powiatu ziemskiego wg wykształcenia w latach 2003 - 2008

Wykształcenie	Powiat grudziądzki grodzki							Powiat grudziądzki ziemski						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana
							2008/2003							2008/2003
wyższe	311	300	334	319	271	311	0,0%	65	61	73	62	52	80	23,1%
policealne i średnie zawodowe	2413	2 202	2043	1651	1278	1 202	-50,2%	700	702	663	536	473	461	-34,1%
średnie ogólnokształcące	1080	1 032	1021	922	798	857	-20,6%	287	311	315	302	275	302	5,2%
zasadnicze zawodowe	4334	3 890	3629	2791	2014	1 912	-55,9%	2010	1870	1730	1391	1138	1 014	-49,6%
gimnazjalne i poniżej	4723	4246	4023	3551	2844	2 580	-45,4%	2446	2328	2322	2017	1551	1 398	-42,8%
Ogółem	12861	11670	11050	9234	7205	6 862	-46,6%	5508	5272	5103	4308	3489	3 255	-40,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Tabela 10 Struktura bezrobotnych Grudziądza i powiatu ziemskiego wg wykształcenia w latach 2007- 2008 wraz z udziałem procentowym

Wykształcenie	Powiat grudziądzki grodzki								Powiat grudziądzki ziemski							
	I półrocze 2007	%	II półrocze 2007	%	I półrocze 2008	%	II półrocze 2008	%	I półrocze 2007	%	II półrocze 2007	%	I półrocze 2008	%	II półrocze 2008	%
wyższe	299	3,77%	271	3,76%	255	4,03%	311	4,53%	59	1,66%	52	1,49%	56	1,86%	80	2,46%
policealne i średnie zawodowe	1 482	18,69%	1278	17,74%	1 117	17,64%	1 202	17,52%	498	14,04%	473	13,56%	405	13,44%	461	14,16%
średnie ogólnokształcące	827	10,43%	798	11,08%	729	11,51%	857	12,49%	292	8,23%	275	7,88%	263	8,73%	302	9,28%
zasadnicze zawodowe	2 320	29,26%	2014	27,95%	1 769	27,94%	1 912	27,86%	1122	31,64%	1138	32,62%	967	32,08%	1 014	31,15%
gimnazjalne i poniżej	3001	37,85%	2844	39,47%	2 462	38,88%	2 580	37,60%	1575	44,42%	1551	44,45%	1 323	43,90%	1 398	42,95%
Ogółem	7929	100%	7205	100%	6 332	100%	6 862	100%	3546	100%	3489	100%	3 014	100%	3 255	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

c) staż pracy

Pracodawcy obok wykształcenia kandydatów do pracy zwracają również szczególną uwagę na posiadane doświadczenie zawodowe. Wsparcie finansowe Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w ramach zatrudnienia subsydiowanego i prowadzone inne formy aktywizacji zawodowej umożliwiają zdobycie doświadczenia zawodowego bezpośrednio u pracodawcy np. w formie stażu lub przygotowania zawodowego. Zwracając uwagę na staż pracy należy zauważyć, że takiego stażu nie posiadają osoby dopiero wkraczające na rynek pracy, a więc absolwenci szkół. Bardzo często brak doświadczenia zawodowego dyskwalifikuje te osoby, a wiedza zdobyta w szkołach nie zawsze jest adekwatna do obowiązków jakie te osoby pełniłyby na określonych stanowiskach pracy. Dlatego większe szanse mają osoby, które wcześniej już pracowały.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2008 r. dominowały osoby, które przepracowały od 1 roku do 5 lat. W powiecie grudziądzkim grodzkim odnotowano 24,32 % bezrobotnych w tej grupie, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim zarejestrowanych było 27,93 % bezrobotnych. Najmniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały ponad 30 lat. W powiecie grudziądzkim grodzkim odnotowano 2,36 % osób z tak długoletnim stażem, zaś w powiecie grudziądzkim ziemskim bezrobotnych w tej grupie odnotowano 1,38 %. Warto zwrócić uwagę, że w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu figuruje 13,48 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz 21,35 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego ziemskiego, które nie posiadają żadnego doświadczenia zawodowego, a więc należą do grupy osób, którym te doświadczenie zawodowe może być szczególnie trudno nabyć i okres poszukiwania odpowiedniego zatrudnienia może się wydłużać.

W tabeli 11 przedstawiono strukturę bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem stażu pracy wg stanu w dniu 31 grudnia 2008 r.

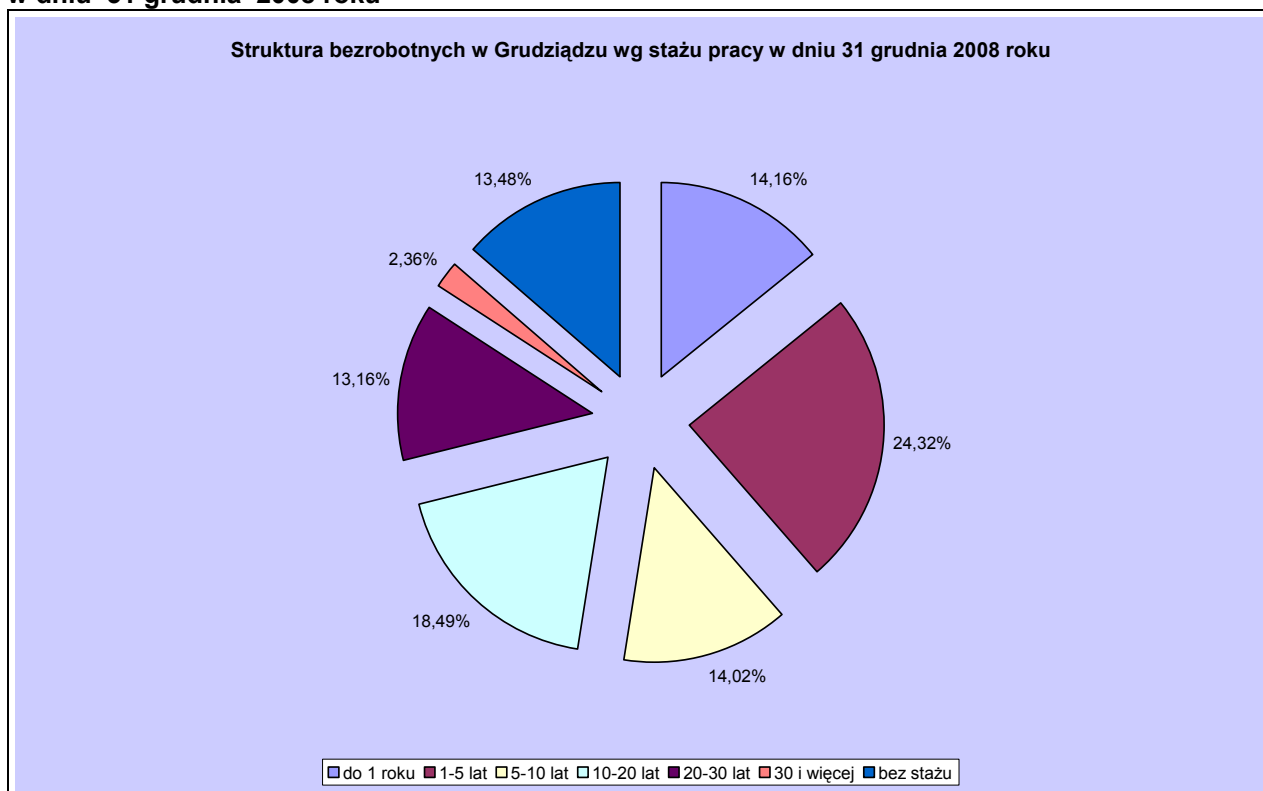

Tabela 11 Struktura bezrobotnych z Grudziądza i powiatu ziemskiego wg stażu pracy [stan w dniu 31.12.2008 r.]

Staż pracy	Powiat grudziądzki grodzki		Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	udział %	Ogółem	udział %
do 1 roku	972	14,16%	476	14,62%
1-5 lat	1669	24,32%	909	27,93%
5-10 lat	962	14,02%	417	12,81%
10-20 lat	1269	18,49%	480	14,75%
20-30 lat	903	13,16%	233	7,16%
30 i więcej	162	2,36%	45	1,38%
bez stażu	925	13,48%	695	21,35%
Ogółem	6862	100,00%	3255	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

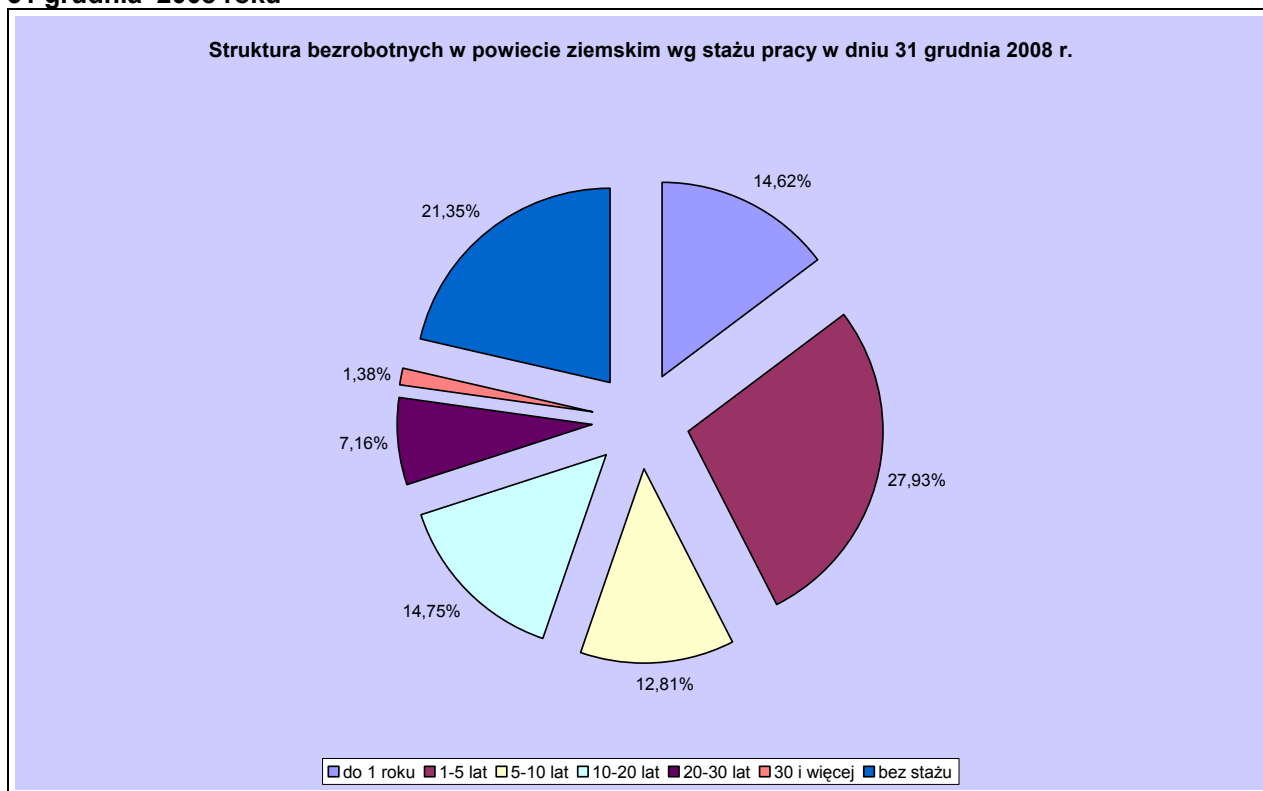
Wykres 9 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu wg stażu pracy w dniu 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 10 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim wg stażu pracy w dniu 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Doświadczenie zawodowe jest istotne w poszukiwaniu odpowiedniego zatrudnienia, warto jednak zauważyć, iż coraz więcej pracodawców zwraca szczególną uwagę na rekomendacje poprzedniego pracodawcy oraz powody rozwiązania stosunku pracy. Niekiedy pracodawcy zasięgają również bezpośredniej opinii w poprzednich zakładach lub zakładzie pracy kandydata do pracy, w celu sprawdzenia w jakim stopniu wywiązywał się ze swoich obowiązków, a więc jakim był pracownikiem. Z taką sytuacją nie mają natomiast do czynienia bezrobotni bez doświadczenia zawodowego, którzy dopiero kształtują ścieżkę swojej kariery zawodowej.

W stosunku do 2003 r. odnotowano spadek we wszystkich grupach bezrobotnych w oparciu o staż pracy, z wyjątkiem mieszkańców powiatu ziemskiego ze stażem pracy powyżej 30 lat, gdzie liczba bezrobotnych wzrosła o 9,8 %. W powiecie grudziądzkim największe spadki zaobserwowano wśród bezrobotnych, którzy przepracowali od 5 do 30 lat. W powiecie grudziądzkim

ziemskim największy spadek odnotowano w grupie osób legitymujących się doświadczeniem zawodowym w przedziale od 5 do 10 lat. Korzystną sytuację można zaobserwować wśród osób bez doświadczenia zawodowego. Poziom liczby bezrobotnych w tej grupie spadł od 2003 r. o 51,6 % w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz ponad 42,4 % w powiecie grudziądzkim ziemskim.

W tabeli 12 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem stażu pracy zarejestrowanych osób w latach 2003-2008 .

W tabeli 13 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem stażu pracy zarejestrowanych osób w latach 2007-2008 wraz z udziałem procentowym.

Tabela 12 Struktura bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego wg stażu pracy w latach 2003 - 2008

Staż pracy	Powiat grudziądzki grodzki							Powiat grudziądzki ziemski						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana
							2008/2003							2008/2003
do 1 roku	1249	1217	1214	1132	977	972	-22,2%	646	659	665	577	519	476	-26,3%
1-5 lat	3102	2 871	2601	2090	1679	1669	-46,2%	1507	1468	1413	1178	927	909	-39,7%
5-10 lat	1977	1 867	1795	1417	1080	962	-51,3%	846	789	759	622	498	417	-50,7%
10-20 lat	2611	2 392	2241	1852	1423	1269	-51,4%	845	800	777	631	531	480	-43,2%
20-30 lat	1842	1610	1550	1300	970	903	-51,0%	416	382	411	333	249	233	-44,0%
30 i więcej	169	176	235	190	173	162	-4,1%	41	48	48	50	45	45	9,8%
bez stażu	1911	1537	1414	1253	903	925	-51,6%	1207	1126	1030	917	720	695	-42,4%
Ogółem	12861	11670	11050	9234	7205	6862	-46,6%	5508	5272	5103	4308	3489	3255	-40,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Tabela 13 Struktura bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego wg stażu pracy w latach 2007- 2008 wraz z udziałem procentowym

Staż pracy	Powiat grudziądzki grodzki								Powiat grudziądzki ziemski							
	I półrocze 2007	%	II półrocze 2007	%	I półrocze 2008	%	II półrocze 2008	%	I półrocze 2007	%	II półrocze 2007	%	I półrocze 2008	%	II półrocze 2008	%
do 1 roku	1 011	12,75%	977	13,56%	868	13,71%	972	14,16%	514	14,50%	519	14,88%	483	16,03%	476	14,62%
1-5 lat	1 802	22,73%	1 679	23,30%	1502	23,72%	1669	24,32%	977	27,55%	927	26,57%	800	26,54%	909	27,93%
5-10 lat	1 177	14,84%	1 080	14,99%	909	14,36%	962	14,02%	469	13,23%	498	14,27%	420	13,93%	417	12,81%
10-20 lat	1 563	19,71%	1 423	19,75%	1207	19,06%	1269	18,49%	500	14,10%	531	15,22%	438	14,53%	480	14,75%
20-30 lat	1110	14,00%	970	13,46%	874	13,80%	903	13,16%	232	6,54%	249	7,14%	208	6,90%	233	7,16%
30 i więcej	186	2,35%	173	2,40%	150	2,37%	162	2,36%	40	1,13%	45	1,29%	39	1,29%	45	1,38%
bez stażu	1080	13,62%	903	12,53%	822	12,98%	925	13,48%	814	22,96%	720	20,64%	626	20,77%	695	21,35%
Ogółem	7 929	100%	7 205	100%	6 332	100%	6 862	100%	3 546	100%	3489	100%	3 014	100%	3 255	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

d) zawód

W niniejszym raporcie przedstawiono także strukturę bezrobotnych w oparciu o zawód zarejestrowanych osób. Informacja ta jest szczególnie istotna podczas dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy. Istotne jest, aby nie kształcić się w kierunkach, w których istnieje dużo zarejestrowanych osób, gdyż jest to sygnał, że albo pracodawcy nie zgłaszają zapotrzebowania na osoby w tych zawodach albo posiadane kwalifikacje są na tyle zdezaktualizowane, że trudno tym osobom znaleźć zatrudnienie.

Z tabeli 14 wynika, że najwięcej osób zarejestrowanych posiada kwalifikacje zawodowe do pracy w grupie zawodów „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”, którzy stanowią 10,62 % ogólnej liczby zarejestrowanych osób w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz 10,38 % w powiecie grudziądzkim ziemskim. Bezrobotni zarejestrowani w tej grupie na ogół posiadają doświadczenie zawodowe w handlu czy sprzedaży. Kolejną grupę, pod względem liczby zarejestrowanych osób, stanowią „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, którzy stanowią odpowiednio 8,20 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz 7,53 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. Zatrudnieni w tej grupie powinni wykazywać się znajomością obróbki surowców, naprawy maszyn i urządzeń czy również konserwacji i budowy. Nieco mniejszą grupę stanowią osoby zarejestrowane w grupie „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” – 7,18 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego grodzkiego i 7,16 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. W tej grupie zawodowej nie wymagana jest specjalistyczna wiedza, doświadczenie, zdolności, czy uprawnienia. Prace wykonywane są ręcznie lub przy użyciu prosty narzędzi ręcznych. Dość liczną grupę bezrobotnych stanowią bezrobotni z grupy „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, w tym zwłaszcza ślusarze. Udział tej grupy osób w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wynosi odpowiednio w mieście Grudziądzu 7,05 % oraz w powiecie ziemskim 7,62 %. W bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu figuruje także sporo osób bezrobotnych, których zawód zaliczany jest do grupy „Pracownicy usług osobistych i ochrony” w tym zwłaszcza kucharze

i kelnerzy. Osoby te stanowią 6,83 % bezrobotnych w Grudziądzu oraz 7,37 % bezrobotnych w powiecie ziemskim.

Tabela 14 Liczba bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie ziemskim wg grup zawodu [stan w dniu 31.12.2008 r.]

Kod grupy	Nazwa grupy zawodu	Miasto Grudziądz		Powiat grudziądzki ziemski	
		Ogółem	%	Ogółem	%
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	4	0,06%	0	0,00%
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	13	0,19%	0	0,00%
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	42	0,61%	10	0,31%
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	36	0,52%	14	0,43%
23	Specjaliści szkolnictwa	48	0,70%	9	0,28%
24	Pozostali specjaliści	153	2,23%	30	0,92%
31	Średni personel techniczny	328	4,78%	74	2,27%
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	193	2,81%	100	3,07%
33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	3	0,04%	1	0,03%
34	Pracownicy pozostałych specjalności	375	5,46%	168	5,16%
41	Pracownicy obsługi biurowej	231	3,37%	62	1,90%
42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	36	0,52%	3	0,09%
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	469	6,83%	240	7,37%
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	729	10,62%	338	10,38%
61	Rolnicy	63	0,92%	131	4,02%
62	Ogrodnicy	56	0,82%	23	0,71%
63	Leśnicy i rybacy	3	0,04%	12	0,37%
64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0	0,00%	2	0,06%
71	Górnicy i robotnicy budowlani	421	6,14%	180	5,53%
72	Robotnicy obróbki metali i mech. maszyn i urządzeń	563	8,20%	245	7,53%
73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytw. wyr. galanteryjnych, robotnicy	12	0,17%	0	0,00%

	poligraficzni i pokrewni				
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	484	7,05%	248	7,62%
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	103	1,50%	33	1,01%
82	Operatorzy i monterzy maszyn	243	3,54%	96	2,95%
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	126	1,84%	83	2,55%
91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	493	7,18%	233	7,16%
92	Robotnicy pomoc. w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	5	0,07%	11	0,34%
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	361	5,26%	199	6,11%
0	Bez zawodu	1269	18,49%	710	21,81%
Razem		6862	100,00%	3255	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

W stosunku do 2003 roku największy istotny spadek liczby zarejestrowanych osób odnotowano wśród „Kierowców i operatorów pojazdów”, gdzie odnotowano w powiecie grudziądzkim grodzkim spadek o 75,7 % oraz 67,1 % w powiecie ziemskim. Poza tym największe spadki liczby bezrobotnych zarówno w mieście jak i w powiecie odnotowano w grupach zawodowych: „Pracownicy obsługi biurowej”, „Górnicy i robotnicy budowlani”, „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”, „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”, „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” oraz „Pracownicy usług osobistych i ochrony”, a także „Średni personel techniczny” i „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Wzrost, który odnotowano w kilku grupach zawodowych nie ma istotnego znaczenia dla badań rynku pracy z uwagi na małą liczebność grupy. Niepokoić powinien fakt figurowania w ewidencji osób bezrobotnych ogromnej liczby osób bez zawodu oraz wzrostu liczby tych osób w szeregach bezrobotnych co świadczy jednoznacznie o niedostosowaniu tychże osób do potrzeb rozwijającego się rynku pracy i konieczności podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych. W ciągu ostatnich 5 lat

liczba osób bezrobotnych nie posiadających żadnego zawodu wzrosła 5-krotnie zarówno na terenie miasta Grudziądza jak i powiatu ziemskiego.

W tabeli 15 przedstawiono liczbę bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem grupy zawodu w jakiej zostali zarejestrowani w latach 2003-2008 [stan w dniu 31.12.2008r.].

Tabela 15 Liczba bezrobotnych w mieście Grudziądzu i powiecie ziemskim wg grup zawodów w latach 2003-2008.

Kod grupy	Nazwa grupy zawodu	Miasto Grudziądz							Powiat grudziądzki ziemski						
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana 2008/2003	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Zmiana 2008/2003
0	Bez zawodu	209	167	361	755	1057	1269	507,2%	120	109	183	338	545	710	491,7%
11	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	1	3	1		2	0	-100,0%							
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	13	10	9	8	7	4	-69,2%	2	3	0	2	0	0	-100,0%
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	23	23	21	16	17	13	-43,5%	3	2	2	7	1	0	-100,0%
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	52	49	51	43	41	42	-19,2%	7	6	9	21	7	10	42,9%
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	24	23	53	47	45	36	50,0%	11	10	13	10	10	14	27,3%
23	Specjaliści szkolnictwa	75	68	51	52	50	48	-36,0%	18	8	13	18	10	9	-50,0%
24	Pozostali specjaliści	148	142	146	137	125	153	3,4%	31	28	27	93	22	30	-3,2%
31	Średni personel techniczny	666	565	566	464	383	328	-50,8%	126	110	107	98	71	74	-41,3%
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	266	273	215	212	172	193	-27,4%	121	119	101	1	110	100	-17,4%
33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	10	7	6	3	3	3	-70,0%	2	1	2	155	1	1	-50,0%
34	Pracownicy pozostałych specjalności	613	585	554	457	370	375	-38,8%	179	192	192	138	146	168	-6,1%
41	Pracownicy obsługi biurowej	855	804	677	488	291	231	-73,0%	218	222	179	5	84	62	-71,6%
42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	81	84	73	57	53	36	-55,6%	10	8	6	413	4	3	-70,0%
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	1099	1014	927	807	510	469	-57,3%	493	496	495	581	289	240	-51,3%
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	1851	1643	1529	1172	833	729	-60,6%	632	640	627	196	439	338	-46,5%
61	Rolnicy	97	99	86	78	81	63	-35,1%	245	228	219	36	161	131	-46,5%

62	Ogrodnicy	93	85	76	67	61	56	-39,8%	36	39	40	29	26	23	-36,1%
63	Leśnicy i rybacy	13	17	14	9	5	3	-76,9%	37	37	39	2	19	12	-67,6%
64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby						0		4	2	2	274	3	2	-50,0%
71	Górnicy i robotnicy budowlani	1069	974	873	653	431	421	-60,6%	490	480	403	393	202	180	-63,3%
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	1252	1063	1008	772	554	563	-55,0%	643	557	492	1	264	245	-61,9%
73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytw. wyr. galanteryjnych	18	22	19	17	15	12	-33,3%	3	2	1	374	1	0	-100,0%
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1043	959	939	694	508	484	-53,6%	500	496	503	51	283	248	-50,4%
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	201	169	167	143	125	103	-48,8%	83	62	61	122	42	33	-60,2%
82	Operatorzy i monterzy maszyn	484	425	396	316	252	243	-49,8%	160	144	143	139	106	96	-40,0%
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	518	440	368	242	130	126	-75,7%	252	233	213	475	90	83	-67,1%
91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	1163	1135	1105	923	660	493	-57,6%	565	563	572	19	318	233	-58,8%
92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	3	4	4	5	5	5	66,7%	18	14	18	317	16	11	-38,9%
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	921	818	755	597	419	361	-60,8%	499	461	441		219	199	-60,1%
Razem		12861	11670	11050	9234	7205	6862	-46,6%	5508	5272	5103	4308	3489	3255	-40,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

5. Szkolenia bezrobotnych

W 2008 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu szkolił 986 osób zamieszkałych na terenie Grudziądza oraz 383 bezrobotnych z powiatu ziemskiego. Największy udział szkoleń w mieście Grudziądzu stanowią szkolenia zawodowe – 37,22 % oraz szkolenia z zakresu ABC przedsiębiorczości dla osób które pragną rozpocząć własną działalność gospodarczą tj 24,44 %. Wśród bezrobotnych z terenu powiatu ziemskiego najwięcej osób szkolono z zakresu szkoleń motywacyjnych 42/30 % oraz szkolenia zawodowe -29,24 %. Główne kierunki szkoleń organizowanych i finansowanych przez PUP to:

- ✓ ABC przedsiębiorczości
- ✓ Szkolenia zawodowe
- ✓ Szkolenia językowe
- ✓ Szkolenia na prawo jazdy wraz z przewozem rzeczy, osób lub materiałów niebezpiecznych
- ✓ Szkolenia motywacyjne.

Tabela 16 Bezrobotni szkoleni przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2008 roku według obszarów zawodowych szkoleń

Nazwa szkolenia	miasto Grudziądz	udział %	powiat grudziądzki ziemski	udział %
ABC przedsiębiorczości	241	24,44%	72	18,80%
AutoCad	9	0,91%	1	0,26%
Autoprezentacja i rola wizerunku własnego	18	1,83%	2	0,52%
Efektywna komunikacja	5	0,51%	15	3,92%
Efektywne zarządzanie czasem	19	1,93%	1	0,26%
Elektryk	9	0,91%	1	0,26%
Fryzjer	1	0,10%	0	0,00%
Grafika komputerowa	16	1,62%	0	0,00%
Handlowiec	17	1,72%	3	0,78%
J. niemiecki w stopniu podstawowym	18	1,83%	2	0,52%
Język angielski	36	3,65%	4	1,04%
Kreatywne rozwiązywanie problemów	17	1,72%	3	0,78%
Księgowość komputerowa	3	0,30%	13	3,39%
Kurs kosmetyczny	41	4,16%	4	1,04%
Kyrs fryzjerski	15	1,52%	0	0,00%
Magazynier z obsł. Komputera i kasy fiskalnej	15	1,52%	5	1,31%

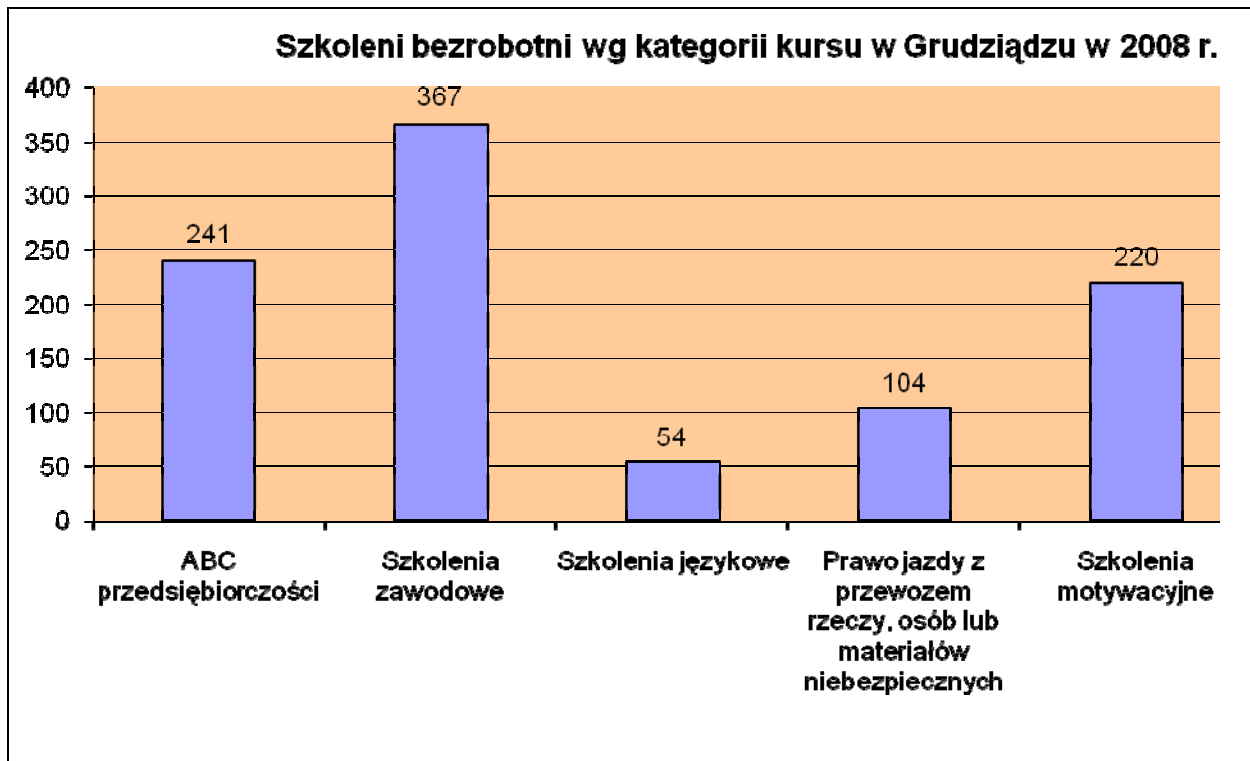
Manicure pedicure	17	1,72%	3	0,78%
Motorniczy tramwaju	10	1,01%	1	0,26%
Nowoczesna obsługa biura i sekretariatu	12	1,22%	3	0,78%
Obsługa kas fiskalnych	12	1,22%	3	0,78%
Operator koparko-ładowarki	20	2,03%	11	2,87%
Operator spycharki	6	0,61%	4	1,04%
Operator walca	0	0,00%	1	0,26%
Operator wózka jezdniowego	29	2,94%	4	1,04%
Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych	11	1,12%	4	1,04%
Opiekunka dziecięca	13	1,32%	2	0,52%
Podstawy księgowości i rachunkowości	19	1,93%	2	0,52%
Podstawy obsługi komputera	24	2,43%	1	0,26%
Poszukiwanie pracy	36	3,65%	33	8,62%
Pracownik robót wykończeniowych	7	0,71%	3	0,78%
Prawo jazdy kat. B	30	3,04%	2	0,52%
Prawo jazdy kat. C	15	1,52%	5	1,31%
Prawo jazdy kat. C+E	12	1,22%	8	2,09%
Prawo jazdy kat. D	8	0,81%	2	0,52%

Prawo jazdy kat. D z C	6	0,61%	4	1,04%
Profesjonalny sprzedawca	7	0,71%	13	3,39%
Przewóz osób	4	0,41%	0	0,00%
Przewóz rzeczy	29	2,94%	10	2,61%
Spawacz	21	2,13%	9	2,35%
Strażnicy miejscy	2	0,20%	0	0,00%
Stylizacja paznokci	1	0,10%	0	0,00%
Szwaczka	22	2,23%	18	4,70%
Telemarketer	0	0,00%	1	0,26%
Trening kreatywności	14	1,42%	6	1,57%
Tworzenie stron www	8	0,81%	2	0,52%
Warsztaty motywacyjne	111	11,26%	102	26,63%
RAZEM	986	100,00%	383	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

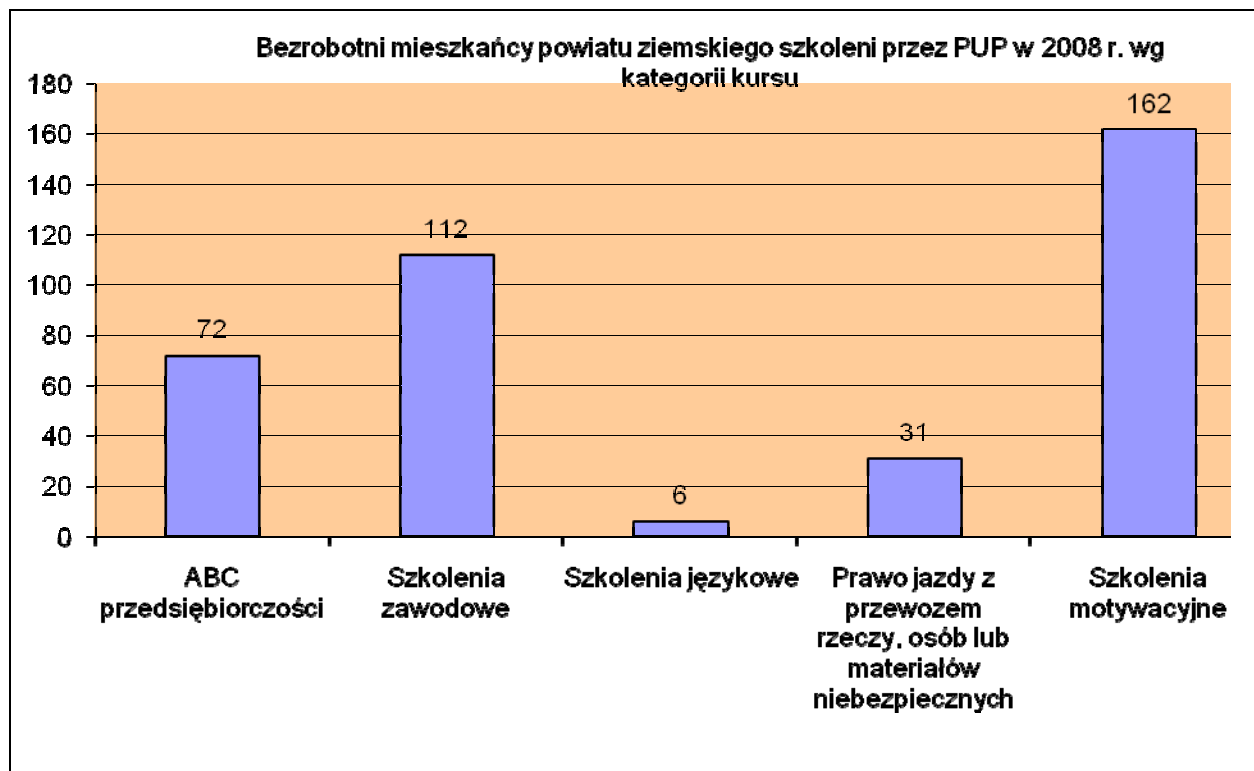
Wykres 11 Bezrobotni mieszkańcy Grudziądza szkoleni przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2008 roku wg obszarów szkoleń

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 12 Bezrobotni mieszkańcy powiatu ziemskiego szkoleni przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2008 roku wg obszarów szkoleń

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Część II

Część badawcza

1. *Cel badania*

Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej sytuacja w gospodarce całego kraju zaczęła radykalnie się zmieniać. Obserwowany wzrost gospodarczy korzystnie wpływa na kształtowanie się lokalnych rynków pracy. Przeobrażenia gospodarcze, ekonomiczne i społeczne podnoszą poziom życia mieszkańców Polski. W trakcie niniejszych badań podstawowym celem było sprawdzenie preferencji pracodawców w zakresie pozyskiwania nowych pracowników z uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych kandydatów do pracy na tle lokalnego rynku pracy. Podczas badania starano się określić jakie kwalifikacje zawodowe powinni posiadać przyszli pracownicy, oraz na jakie cechy pracodawcy zwracają szczególną uwagę.

W celu precyzyjniejszej odpowiedzi na te i inne pytania uwagę skupiono na takich zagadnieniach jak:

- ✓ sposób kontaktowania się z potencjalnymi pracownikami;
- ✓ rodzaje stosowanych rekrutacji;
- ✓ kwalifikacje zawodowe przyszłych pracowników;
- ✓ trudności napotkane podczas rekrutacji;
- ✓ zawody w jakich poszukiwani są nowi pracownicy.

W ramach przeprowadzonych badań starano się także określić stopień współpracy badanych przedsiębiorstw z Powiatowym Urzędem Pracy w Grudziądz. Istotne w tej części badania było ustalenie, czy dane przedsiębiorstwo korzysta i czy zamierza w najbliższej przyszłości korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy. Ponadto zbadano po jakich szkoleniach bezrobotni mogliby znaleźć pracę w badanych zakładach pracy.

2. Przedmiot badania i procedura badawcza

Przedmiotem badania objęte zostały przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego. Kwestionariusz ankietowy skierowany został zarówno do dużych jak i małych przedsiębiorstw, tak aby jak najdokładniej poznać preferencje grudziądzkich przedsiębiorców. W rezultacie badaniem objęto 100 przedsiębiorstw z czego 36 nie wypełniło przesłanego kwestionariusza.

Badanie przeprowadzono na przełomie stycznia i lutego 2009 r. Pracodawcy otrzymali kwestionariusze ankietowe składające się z metryczki oraz dwóch części poświęconych odpowiednio kwalifikacjom zawodowym potencjalnych pracowników oraz współpracy z tutejszym Urzędem Pracy.

3. Techniki pozyskania materiału i harmonogram prac

Badanie zostało przeprowadzone w formie kwestionariusza ankietowego skierowanego do wybranej losowo grupy przedsiębiorstw. Metoda ankietowa okazała się najwłaściwszą metodą, natomiast losowo wybrane zakłady pracy różniły się między sobą rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej, formą prawną, zasięgiem terytorialnym oraz wielkością zatrudnienia, co pozwoliło na poszerzenie wniosków z przeprowadzonych badań na wszystkie grupy bez względu m.in. na rodzaj prowadzonej działalności.

W pierwszym etapie badania wybrano losowo zakłady pracy, do których skierowano kwestionariusze ankietowe. Następnie opracowano podstawowe zagadnienia poruszone w kwestionariuszu jakim są kwalifikacje zawodowe przyszłych pracowników oraz współpraca z Urzędem Pracy. Po opracowaniu kwestionariusza i wyborze grupy docelowej objętej badaniem dostarczono ankiety. Po otrzymaniu informacji zwrotnych zestawiono wyniki z przeprowadzonych badań a następnie wyciągnięto wnioski, które to zostały zaprezentowane w niniejszej publikacji.

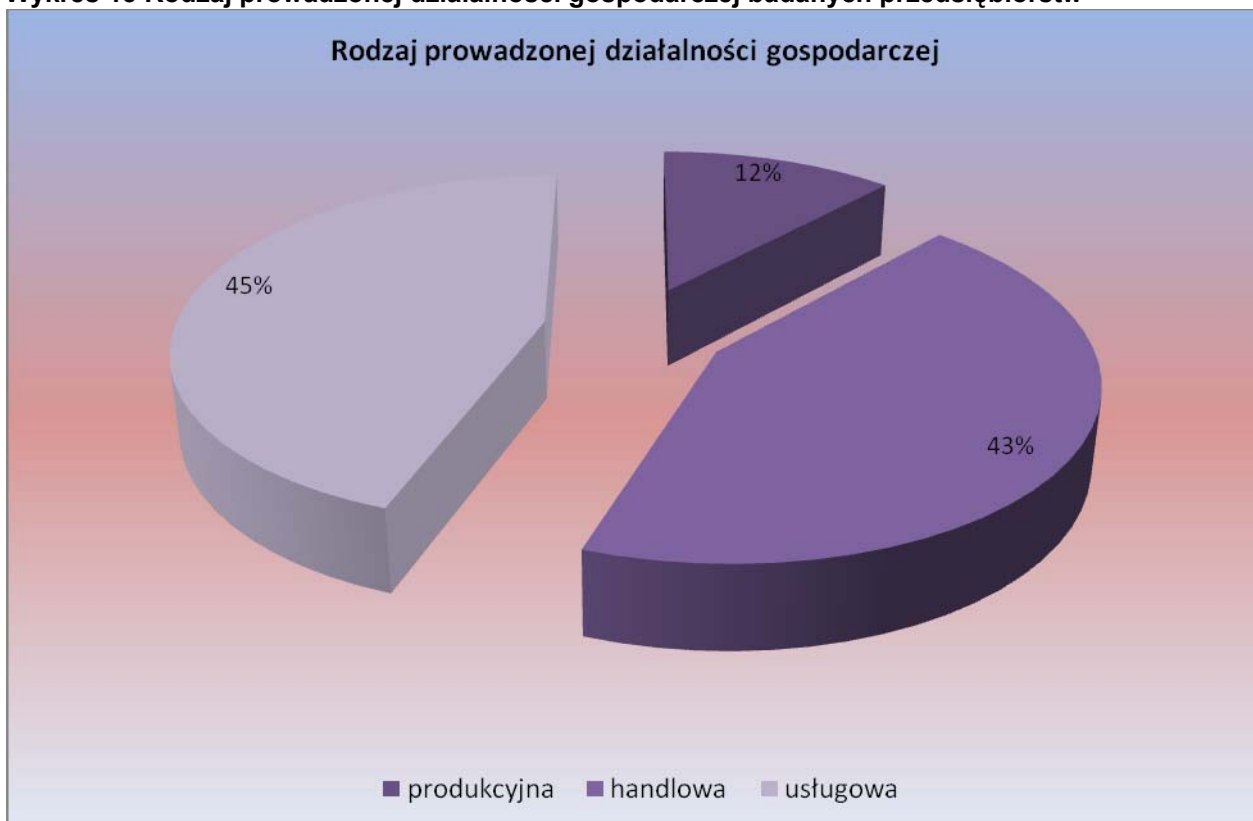

4. Prezentacja wyników

Przed przystąpieniem do badania przedsiębiorstwa odpowiedziały na kilka podstawowych informacji dotyczących prowadzonej działalności, w tym dotyczącej m.in.: rodzaju prowadzonej działalności, formy prawnej, wielkości zatrudnionych osób. W ten sposób uzyskano ogólną informację o sytuacji badanych przedsiębiorstw i ich wielkości, czy rynku na jakim funkcjonują.

Badane przedsiębiorstwa prowadzą głównie działalność handlową lub usługową. Zdecydowanie mniejszą grupę stanowią przedsiębiorstwa produkcyjne. Niektóre badane zakłady pracy prowadzą łączone rodzaje działalności gospodarczej, tak aby swoją ofertę skierować do większego grona nabywców i tym samym pozyskać większą część rynku.

Wykres 13 Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej badanych przedsiębiorstw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

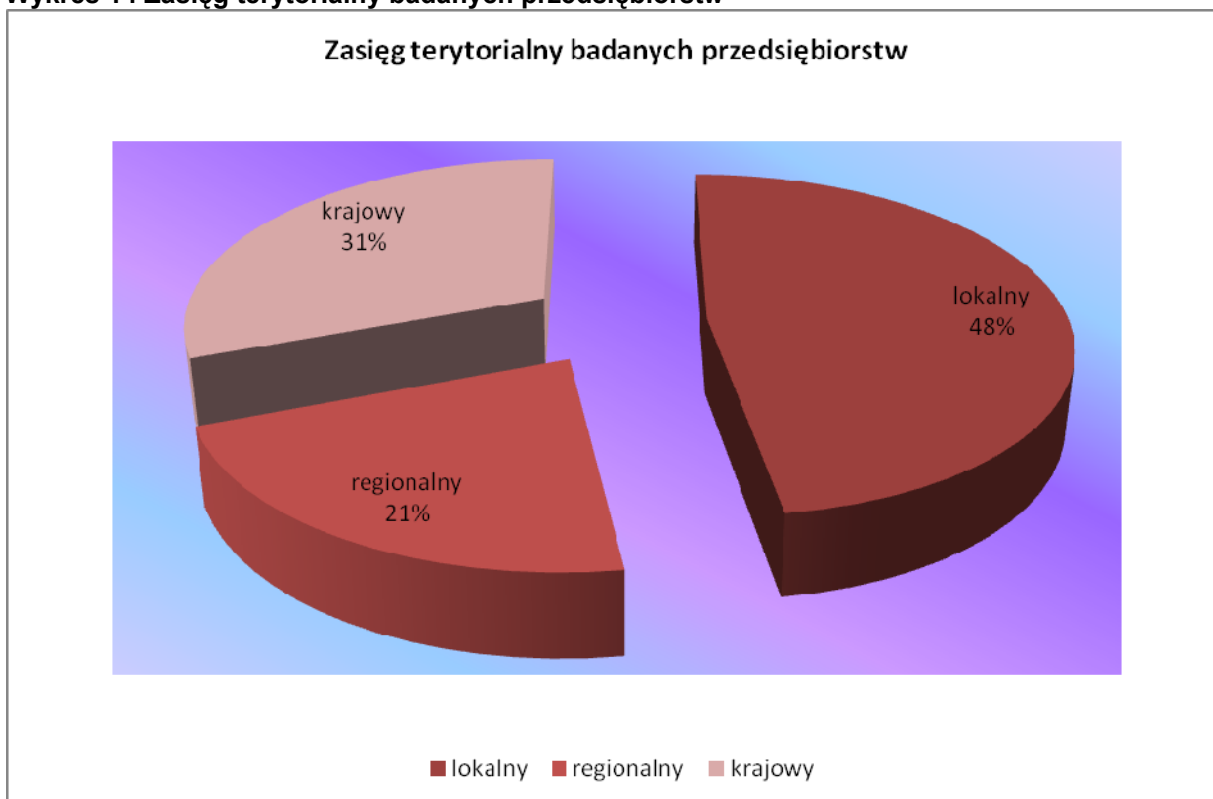
Najwięcej zbadanych przedsiębiorstw prowadziły osoby fizyczne (82,46 %). Nieco mniejszy udział w badaniu stanowiły spółki jawne (10,53 %) oraz spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością (7,02 %). Taka różnorodność form prawnych badanych przedsiębiorstw umożliwiła trafniejsze określenie trendów zachodzących na lokalnym rynku pracy w stosunku do zapotrzebowania na nowych pracowników.

Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, forma prawna, czy wielkość zatrudnienia nie rzutował w żaden sposób na zasięg terytorialny działania badanych przedsiębiorstw. Zdarzało się, iż firmy jedno lub dwuosobowe funkcjonują nie tylko na rynku lokalnym ale również regionalnym czy nawet krajowym, wykorzystując do tego celu m.in. rozwijającą się formę sprzedaży jaką stanowią np. sklepy internetowe. Na ogół jednak badane przedsiębiorstwa funkcjonują na lokalnym rynku, a zatem na teren miasta Grudziądz i powiatu ziemskiego – 47 %. Prawie 22 % badanych przedsiębiorstw kieruje swoje towary/usługi na rynek regionalny, a więc w województwie kujawsko-pomorskim. Przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynku krajowym stanowią natomiast 31 % ogółu badanych.

Wykres 14 Zasięg terytorialny badanych przedsiębiorstw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Badane przedsiębiorstwa należą, ze względu na wielkość zatrudnienia, do sektora MŚP. Są to przedsiębiorstwa prowadzące działalność produkcyjną i/lub handlową, gdzie specyfika prowadzonej działalności umożliwia im skierowanie swoich produktów i towarów do klientów zlokalizowanych na terenie całego kraju. Pozostałe działalności funkcjonują na rynku lokalnym.

Motywy przewodnim przeprowadzonych badań było określenie preferencji pracodawców w zakresie kwalifikacji zawodowych przyszłych pracowników. Istotną rolę w badaniu odegrały zatem potrzeby kadrowe badanych przedsiębiorstw, a więc popytu na personel. Zaplanowanie potrzeb kadrowych jest niezwykle istotne i wymaga zebrania kilku podstawowych informacji z otoczenia zewnętrznego jak m.in.:

- ⇒ Przepisów w zakresie zatrudniania i bezrobocia, form zatrudniania, norm czasu pracy, pracy w warunkach szkodliwych, szkoleń zawodowych;
- ⇒ Podaży pracowników z uwzględnieniem wykształcenia, stażu pracy, posiadanych uprawnień, znajomości języków obcych i innych istotnych w procesie rekrutacyjnym kwalifikacji zawodowych;
- ⇒ Informacji o planowanych absolwentach jeśli poszukiwani są pracownicy przede wszystkim na rzadko występujące stanowiska pracy;
- ⇒ Informacji o ofertach szkoleniowych, a także kursach organizowanych przez jednostki szkoleniowe, czy urzędy pracy.

Większość niezbędnych informacji przedsiębiorstwa uzyskują bezpośrednio z urzędów pracy, gdzie również dowiedzą się z jakich form mogą skorzystać w ramach pomocy podczas przeprowadzania rekrutacji, czy zatrudniania pracowników w ramach zatrudnienia subsydiowanego, a więc finansowanego w części lub w całości ze środków Funduszu Pracy, czy Europejskiego Funduszu Społecznego.

Podczas planowania zatrudnienia zbierane są jednak przede wszystkim informacje wewnątrz przedsiębiorstwa, a więc dotyczące stanu zatrudnienia, efektywności dotychczasowych pracowników oraz ich kwalifikacji zawodowych. Zebrane informacje są tym istotniejsze, że pozwalają na określenie słabych i mocnych stron zatrudnionych osób, a także wykorzystanie ich umiejętności, doświadczenia i wiedzy w codziennej pracy zawodowej. Planując zatrudnienie przedsiębiorstwa biorą

pod uwagę informacje zebrane zarówno z jej otoczenia jak i wewnątrz firmy i na tej podstawie określają zapotrzebowanie na przyszłych pracowników.

Podstawowym powodem decydującym o zatrudnieniu dodatkowych osób, wśród badanych przedsiębiorstw, jest ich rozwój – 57 %, który dotyczy rozwoju przedsiębiorstwa poprzez zwiększenie dotychczasowego zasięgu terytorialnego, pozyskania dodatkowej grupy klientów, zwiększenia oferty rynkowej produktów/towarów/usług itp. Z coraz większym zainteresowaniem spotyka się pozyskanie dodatkowych środków z budżetu Unii Europejskiej, które również jest traktowane jako jedno z powodów zatrudnienia dodatkowych osób – 17 % badanych przedsiębiorstw.

Na wzrost zatrudnienia wpływają ponadto takie czynniki jak:

- ✓ podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników,
- ✓ wprowadzenie nowych technologii,
- ✓ obniżenie stopy podatkowej oraz wysokości składek społecznych odprowadzanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wykres 15 Czynniki wpływające na decyzje zatrudnienia nowych pracowników

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

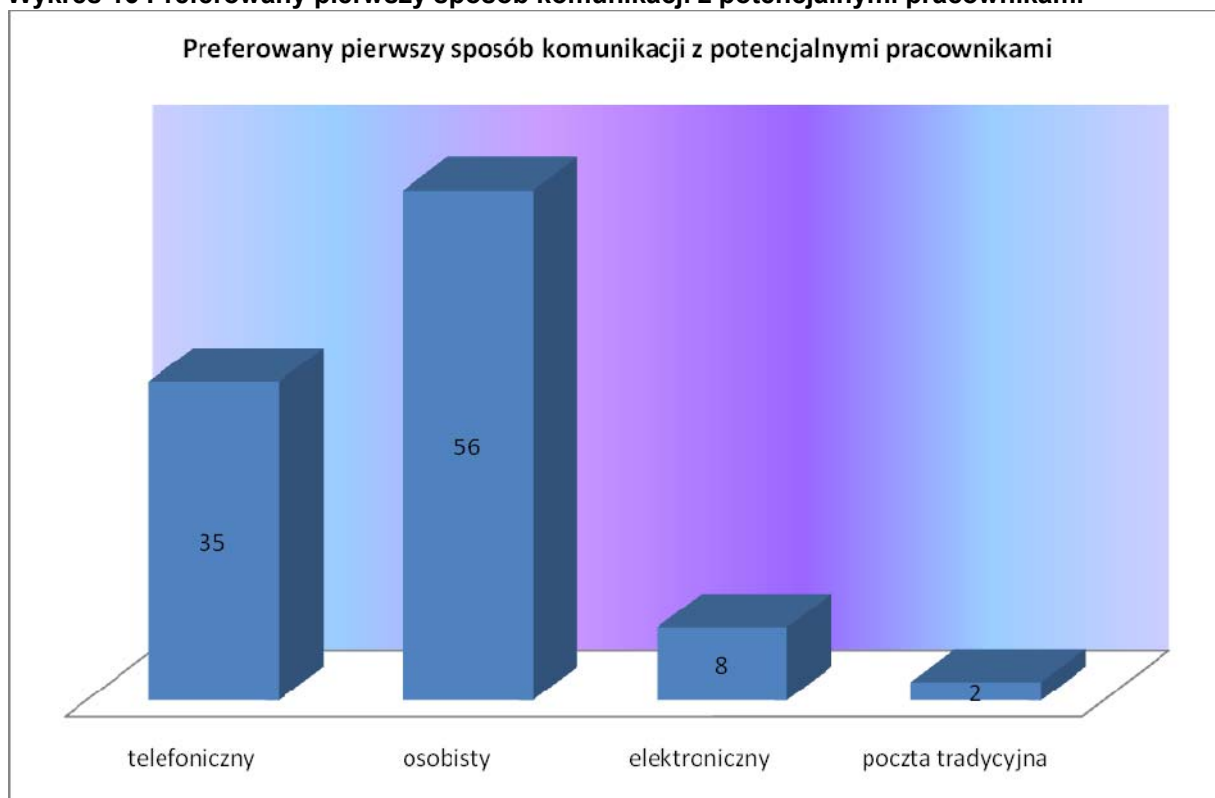

Proces rekrutacji może odbywać się wewnątrz przedsiębiorstwa lub na zewnątrz podając do publicznej wiadomości lub korzystając z odpowiednich instytucji zajmujących się pośrednictwem pracy jak np. urzędu pracy, agencji zatrudnienia itp.

Celem rekrutacji jest przyciągnięcie przez przedsiębiorstwo możliwie największej liczby kandydatów zainteresowanych podjęciem pracy, spośród których będzie można wybrać odpowiednią osobę lub kilka osób, które będą spełniać w największym stopniu wymagania pracodawcy.

Najpopularniejszym sposobem komunikacji z potencjalnymi pracownikami jest kontakt osobisty – 56 przedsiębiorców i/lub telefoniczny – 35 pracodawców. Zdecydowanie rzadziej badani pracodawcy kontaktują się z kandydatami do pracy za pośrednictwem poczty elektronicznej – 8 firm a jeszcze mniej osób preferuje kontakt pocztą tradycyjną – 2 przedsiębiorstwa.

Wykres 16 Preferowany pierwszy sposób komunikacji z potencjalnymi pracownikami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wśród zainteresowanych podjęciem zatrudnienia na danym stanowisku pracy przeprowadzana jest selekcja potencjalnych pracowników. Przedsiębiorstwa najczęściej korzystają z procesu rekrutacji, który polega na podjęciu decyzji o przyjęciu bądź rezygnacji z potencjalnego kandydata do pracy na podstawie przeprowadzonej rozmowy kwalifikacyjnej osobiście lub telefonicznie.

W dobie rozwijającej się gospodarki pracodawcy napotykać na wiele trudności związanych z wyborem kandydatów do pracy, pomimo to decydują się niekiedy na kilkuetapowy proces rekrutacji – 40,62 % badanych przedsiębiorstw. Kandydaci do pracy zostają wytypowani na podstawie najpierw złożonych dokumentów aplikacyjnych, następnie rozmawiają z osobą odpowiedzialną za proces rekrutacji, a w ostatnim etapie zostają zaproszeni na rozmowę kwalifikacyjną z bezpośrednim przełożonym, dyrektorem lub właścicielem danego przedsiębiorstwa. W trakcie rozmów kwalifikacyjnych badane przedsiębiorstwa sprawdzają kandydatów do pracy pod różnym kątem i z zastosowaniem różnych technik i testów. Jedną z metod wykorzystywanych w procesie rekrutacyjnym jest stosowanie testów sprawdzających umiejętności praktyczne kandydatów do pracy oraz praktyczno-teoretyczne, które mają istotny wpływ na dalszy przebieg procesu rekrutacji.

Przedsiębiorstwa na ogół stosują zarówno rekrutację wewnętrzną tzn. w ramach własnego przedsiębiorstwa lub grupy pracowników i ich znajomych jak i zewnętrzną za pośrednictwem wyspecjalizowanych jednostek zajmujących się pośrednictwem pracy.

W ramach wewnętrznej rekrutacji przedsiębiorstwa najczęściej poszukują nowych osób:

- ✓ We własnym zakładzie pracy tj. wśród dotychczasowych pracowników – 42,19 %,
- ✓ Na podstawie dokumentów aplikacyjnych przesłanych drogą tradycyjną (6,25 %) lub mailową (6,25 %);
- ✓ Wśród znajomych (4,69 %).

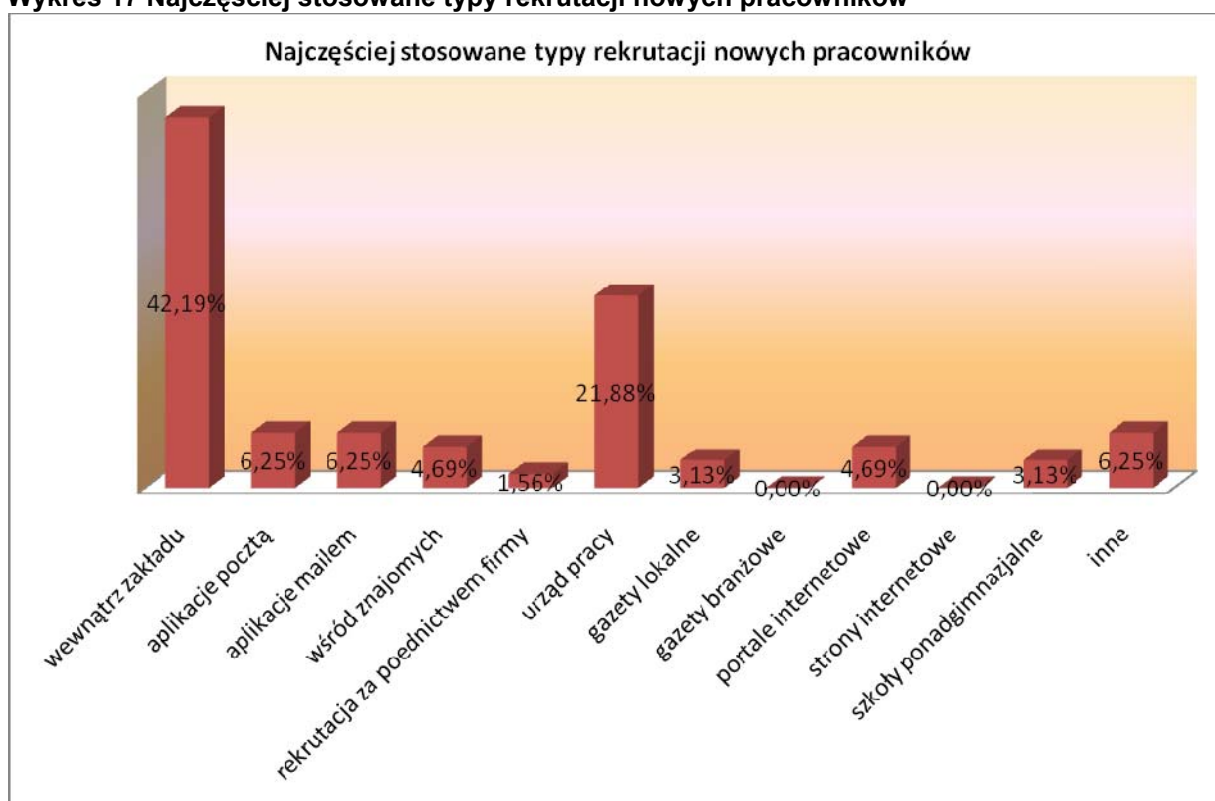
W zewnętrznym procesie rekrutacji przedsiębiorstwa korzystają na ogół z usług:

- Urzędu Pracy (21,88 %),
- Lokalnych gazet (3,13 %),
- Portali internetowych np. www.pracuj.pl, (4,69 %),
- Wyspecjalizowanej firmy (1,56 %),
- Szkół ponadgimnazjalnych (3,13 %),
- Innych form np. u swoich kontrahentów, z telegazety.

Wykres 17 Najczęściej stosowane typy rekrutacji nowych pracowników

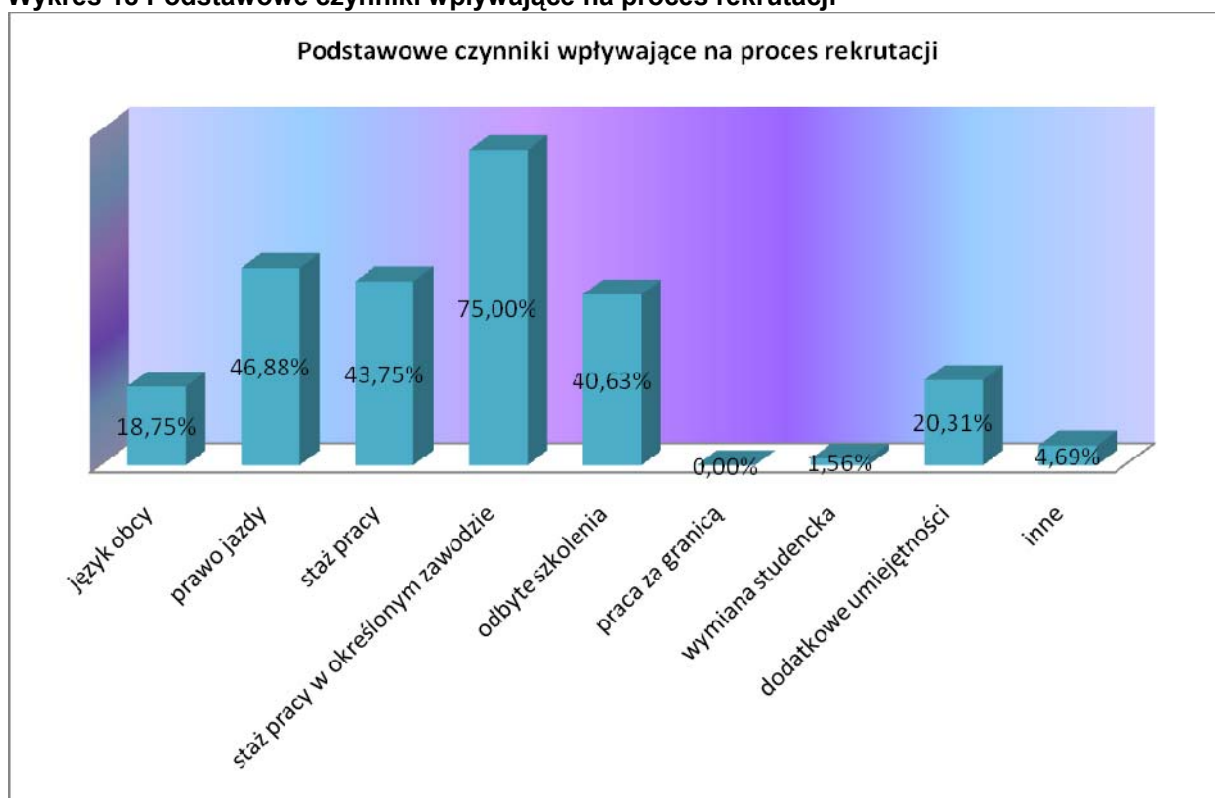
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W procesie rekrutacji istotne są kwalifikacje zawodowe potencjalnych pracowników, a także staż pracy, czy dodatkowe umiejętności, które są niezbędne do wykonywania pracy na określonym stanowisku. Dla badanych przedsiębiorstw najistotniejszym kryterium jest posiadanie doświadczenia zawodowego na stanowisku na jaki obecnie prowadzona jest rekrutacja. Brak doświadczenia jest poważną barierą wśród kandydatów do pracy. Warunek ten jest szczególnie trudny do spełnienia przez absolwentów, którzy nie mieli okazji wcześniej pracować a teraz ich

wykształcenie jest często niewystarczające do podjęcia zatrudnienia. Jest to poważny problem zarówno z punktu widzenia pracodawców jak i samych kandydatów. W nieco lepszej sytuacji znajdują się osoby, które pracowały już wcześniej niekoniecznie na takim samym stanowisku pracy. Duże szanse na zatrudnienie mają osoby, które ukończyły dodatkowe kursy, czy szkolenia w danej dziedzinie. W dalszym ciągu istotne jest, aby kandydaci do pracy posiadali prawo jazdy. Zdecydowanie mniejsze znaczenie posiadają takie czynniki jak: praca za granicą czy wymiana studencka.

W procesie rekrutacji istotną rolę przywiązują się do takich cech osobowościowych jak: sumienność, dokładność, rzetelność, odpowiedzialność, pracowitość.

Wykres 18 Podstawowe czynniki wpływające na proces rekrutacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wymienione powyżej czynniki uzależnione są od tego na jakie stanowisko prowadzona jest rekrutacja. Na stanowiskach biurowych kryteria te są bardziej zaostrome.

W przedsiębiorstwach poszukiwani są pracownicy z różnymi kwalifikacjami zawodowymi. Biorąc pod uwagę wykształcenie najbardziej poszukiwanymi osobami są pracownicy, którzy ukończyli szkołę zawodową – 40,63 % oraz średnią techniczną – 48,44 %. Nieco mniej przedsiębiorców poszukuje kandydatów po szkole ogólnokształcącej – 34,38 %. Ponadto poszukiwane są osoby, które posiadają dyplom ukończenia studiów zarówno w stopniu licencjackim jak i magisterskim. Najmniej kandydatów do pracy poszukiwanych jest po dodatkowo ukończonych studiach podyplomowych – 4,69 %.

Zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem zawodowym i średnim technicznym wynika przede wszystkim z reformy systemu oświaty. Pracodawcom brakuje kandydatów do pracy wyspecjalizowanych w typowych zawodach m.in. rzemieślniczych, budowlanych itp. Warto przy tym zauważyć, iż duża grupa osób właśnie po szkole zawodowej lub technicznej, która dodatkowo posiada doświadczenie i zna w stopniu komunikatywnym język obcy wyjechała do pracy za granicę. Zachęcające warunki płacowe a także zaplecze socjalne stanowi dla nich dużą motywację do wyjazdu z kraju.

Jak już wcześniej wspomniano pracodawcy podkreślają jak istotne jest zdobyte doświadczenie zawodowe, które ciężko zdobyć absolwentom szkół ponadgimnazjalnych. Najwięcej osób poszukiwanych jest, które przepracowały od 1 roku do 3 lat – 42,19 %. W zależności od tego na jakiego rodzaju stanowisko pracy prowadzona jest rekrutacja poszukiwane są również osoby ze stażem pracy od 3 do 5 lat – 28,13 %. Dla niektórych pracodawców ważne jest, aby przyszły pracownik przepracował niespełna rok (12,50%), zaś dla innych doświadczenie w pracy -nie jest tak istotne jak zaangażowanie w powierzone obowiązki i sumienne wywiązywanie się z nich – 14,06 %. Niewielka grupa badanych przedsiębiorstw poszukuje pracowników ze stażem pracy powyżej 5 lat – 3,13 %.

Zdecydowana większość badanych przedsiębiorstw preferuje kandydatów posiadających prawo jazdy kat. B – 65,63 %. Niespełna 28 % badanych przedsiębiorstw nie wymaga prawa jazdy. 14,06 % przedsiębiorców zatrudniłoby

pracowników posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdów z kat. C lub kat. E – 7,81 %. Przyszli pracownicy nie wymagają prawa jazdy kat. D.

W procesie rekrutacyjnym istotną rolę pełni również umiejętność obsługi komputera. Szczególnie ważne jest to dla osób ubiegających się o pracę na stanowiskach biurowych. Na ogół pracodawcy poszukują pracowników znających się na obsłudze komputera w stopniu:

- dobrym – 37,50 %,
- bardzo dobrym – 23,44 %,
- podstawowym – 14,06 %.
- przeciętnym – 7,81 %,

W pozostałych przedsiębiorstwach umiejętność ta nie jest wymagana.

Rozwijająca się gospodarka, przystąpienie Polski do Unii Europejskiej, ekspansja polskich przedsiębiorstw na rynki zagraniczne, to podstawowe czynniki, które wpłynęły na położenie większego nacisku na kształcenie społeczeństwa w zakresie nauki języków obcych. Organizowane kursy, szkolenia doskonalące pozwoliły na poznanie różnych języków od stopnia komunikatywnego do bardzo dobrego. Przeprowadzone badania dowodzą jednak na to, iż większość pracodawców obecnie nie wymaga od przyszłych pracowników znajomości języków obcych – 58,06 %. Zaledwie niespełna 32,26 % przedsiębiorców określiło, iż od nowych osób wymaga znajomości języka obcego w stopniu podstawowym lub komunikatywnym. 9,67 % badanych przedsiębiorstw poszukuje pracowników ze znajomością języka obcego w stopniu dobrym lub bardzo dobrym. Brak lub komunikatywna znajomość języka obcego wynika przede wszystkim z tego, iż większość badanych przedsiębiorstw funkcjonuje na rynku lokalnym lub regionalnym, gdzie w kontaktach handlowych rzadko lub w ogóle nie stosuje się języka obcego. W przedsiębiorstwach prowadzących działalność na skalę krajową, czy międzynarodową znajomość jednego lub kilku języków obcych jest niekiedy kryterium koniecznym stawianym kandydatom ubiegającym się o dane stanowisko pracy.

W procesie rekrutacji coraz większą rolę odgrywa posiadanie dodatkowych uprawnień.

Przedsiębiorcy poszukują głównie pracowników z uprawnieniami:

- transportowymi,
- elektrycznymi,
- gazowymi,
- informatycznymi,
- budowlanymi,
- spawalniczymi,
- geodezyjnymi,
- dotyczącymi nieruchomości,
- inżynierskimi.

Wielkość planowanego zatrudnienia w przyszłym roku jest dla badanych przedsiębiorców trudna do określenia. Zmieniające się przepisy prawne, brak możliwości przewidzenia przyszłego popytu na produkty/towary czy usługi sprawia, że większość pracodawców nie planuje zatrudnienia z takim wyprzedzeniem, a jedynie może spekulować ewentualną możliwością zatrudnienia nowych osób.

Jedynie 42 % badanych przedsiębiorstw określiła, iż planuje w przyszłym roku zatrudnić dodatkowe osoby.

Pracodawcy zamierzają zatrudnić przede wszystkim osoby na stanowisku:

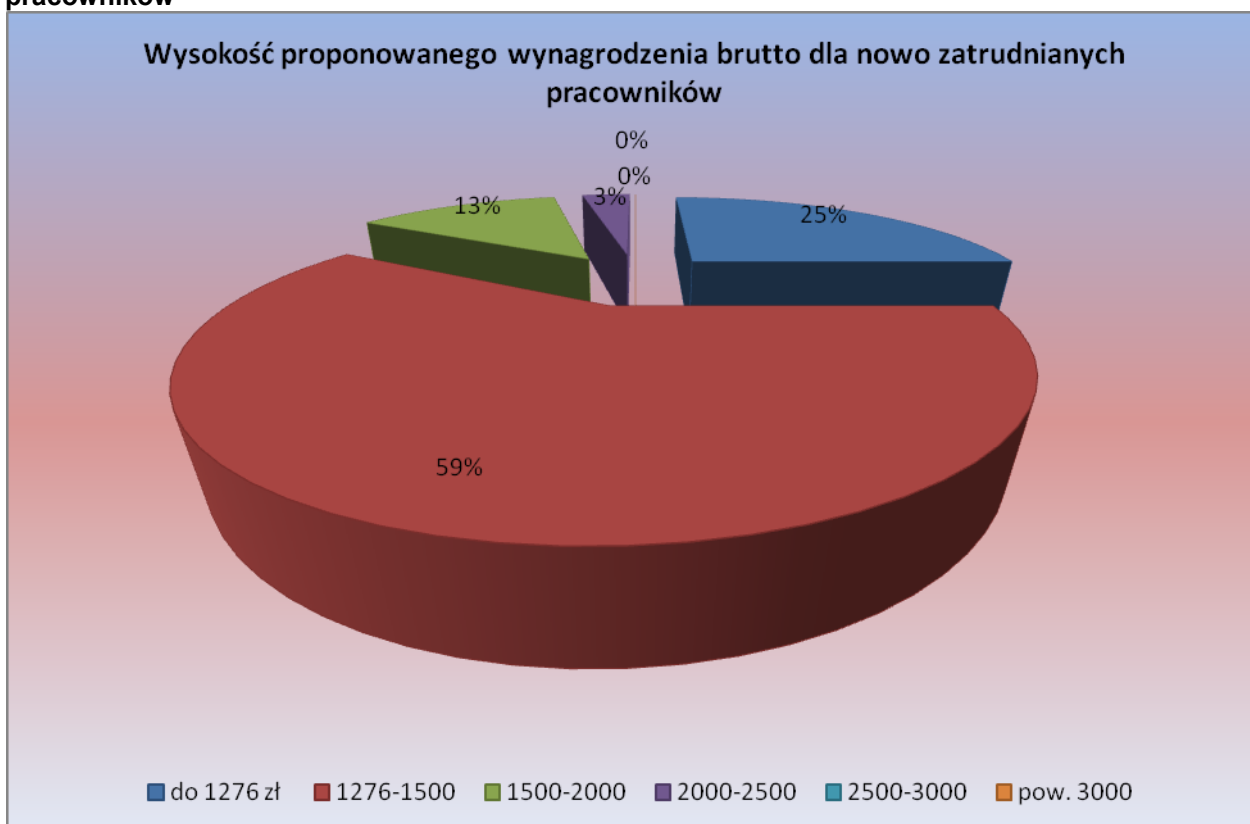
- Sprzedawcy,
- Barmana,
- Kelnera,
- Kucharza,
- Szwaczki,
- Przedstawiciela handlowego,
- Pracownika biurowego,
- Kosmetyczkę,
- Murarza,
- Kierowcę,
- Florystkę – kwiaciarkę

- Operatora maszyn,
- Krawca,
- Fryzjera,
- Technika farmaceutycznego,
- Technika budownictwa,
- Technika elektryka,
- Mechanika samochodowego,
- Konserwatora budynków,
- Piekarza,
- Kasjera,
- Cukiernika,
- Pracownika ochrony.

Głównie nowo zatrudnieni pracownicy będą mogli liczyć na wynagrodzenie w wysokości 1.276 – 1.500 zł – 58,33 %. 25 % przedsiębiorstw zamierza nowo zatrudnionym osobom zaproponować wynagrodzenie na poziomie najniższej krajowej, która obecnie wynosi 1.276 zł brutto. W granicach 1.500 – 2.000 zł proponuje wynagrodzenie 13,33 % badanych przedsiębiorstw. Pozostałe przedsiębiorstwa dla swoich nowo zatrudnionych pracowników planują płace w wysokości ponad 2.000 zł. Wysokość wynagrodzenia jest uzależniona od rodzaju wykonywanej pracy, wykształcenia oraz doświadczenia. Przy tak wysokim, jakie ma miejsce obecnie, zapotrzebowaniu na specjalistów z branży budowlanej, elektrycznej, mechanicznej pracownicy mogą liczyć na wyższe płace. Podobna sytuacja przedstawia się wśród pracowników, u których na wzrost płacy wpływa premia, prowizja od liczby nowo pozyskanych kontrahentów.

Wykres 19 Wysokość proponowanego wynagrodzenia brutto dla nowo zatrudnianych pracowników

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Podczas rekrutacji pracodawcy napotykają na rozmaite trudności wynikające z różnych przyczyn. Do podstawowych jednak czynników wpływających niekorzystnie na proces rekrutacji można zaliczyć:

- Brak doświadczenia u kandydatów do pracy- 67,19 %,
- Brak zainteresowanych podjęciem pracy - 48,44 %,
- Zniechęcające warunki płacowe - 20,31 %,
- Brak znajomości języków obcych - 4,69 %.
- Inne, w tym brak podstaw technicznych i teoretycznych do pracy, nieodpowiedzialność.

Poszukując nowych pracowników większość badanych przedsiębiorstw zamierza korzystać z usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądz. W celu zbadania ile i z jakich najczęściej usług/instrumentów rynku pracy korzystają lokalne

przedsiębiorstwa 4 ostatnie pytania kwestionariusza ankietowego poświęcono współpracy z tutejszym Urzędem Pracy.

W badaniu większość przedsiębiorstw (81,25 %) korzystała już wcześniej z usług/instrumentów rynku pracy realizowanych przez PUP w Grudziądz. Głównie przedsiębiorstwa korzystały z:

- doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy – 61,54 %,
- staży – 57,69 %,
- przygotowania zawodowego – 28,85 %,
- pośrednictwa pracy – 23,08 %,
- prac interwencyjnych – 15,38 %,
- dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 13,46 %.

Wśród badanych przedsiębiorstw 65,6 % zamierza dalej kontynuować współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Grudziądz. Podobnie jak poprzednio największą popularnością cieszą się środki o jakie mogą ubiegać się przedsiębiorstwa w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy – 64,29 %. Ponadto przedsiębiorstwa będą organizować u siebie staże – 59,52 %. Niektórzy z nich tj. 19,05 %, zamierza skorzystać z usług pośredników pracy. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy zamierza zorganizować u siebie 30,95 % przedsiębiorstw, natomiast prace interwencyjne – 11,90 % badanych przedsiębiorstw.

Ostatnie pytanie poruszone w badaniu dotyczyło rodzaju szkolenia po jakim badane przedsiębiorstwo byłoby zainteresowane zatrudnieniem osób bezrobotnych. Jest to istotne w szczególności podczas dostosowywania tematyki szkoleń do oczekiwań pracodawców.

W tabeli 17 przedstawiono zakres tematyczny oraz liczbę pracodawców po których przedsiębiorstwo byłoby zainteresowane zatrudnieniem bezrobotnych.

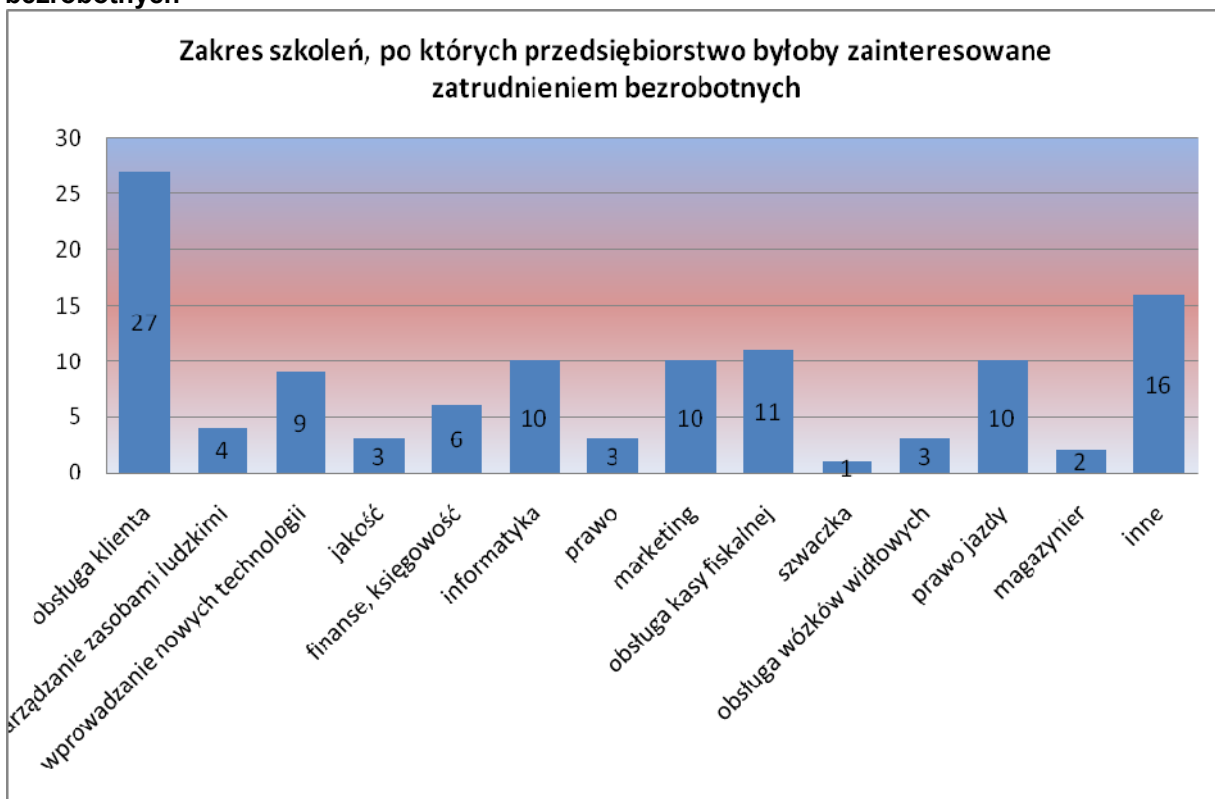

Tabela 17 Zakres szkoleń oraz liczba pracodawców po których przedsiębiorstwo byłoby zainteresowane zatrudnieniem bezrobotnych

Lp.	Zakres tematyczny szkolenia	Liczba pracodawców	%
1.	obsługa klienta	27	42,19%
2.	zarządzanie zasobami ludzkimi	4	6,25%
3.	wprowadzanie nowych technologii	9	14,06%
4.	jakość	3	4,69%
5.	finanse, księgowość	6	9,38%
6.	informatyka	10	15,63%
7.	prawo	3	4,69%
8.	marketing	10	15,63%
9.	obsługa kasy fiskalnej	11	17,19%
10.	szwaczka	1	1,56%
11.	obsługa wózków widłowych	3	4,69%
12.	prawo jazdy	10	15,63%
13.	magazynier	2	3,13%
14.	murarz	1	1,56%
15.	konserwator budynków	1	1,56%
16.	elektryk	1	1,56%
17.	ślusarz	1	1,56%
18.	monter inst wodn-kan i C.O.	1	1,56%
19.	pracownik budowlany	1	1,56%
20.	mechanik	1	1,56%
21.	elektronik	1	1,56%
22.	kierowca kat. C+E	1	1,56%
23.	operator maszyn drogowych	1	1,56%
24.	operator maszyn budowlanych	1	1,56%
25.	drogowych	1	1,56%
26.	fryzjer	1	1,56%
27.	krawiec	1	1,56%
28.	operator maszyn drukarskich	1	1,56%
29.	spawanie MIG	1	1,56%

Wykres 20 Zakres szkoleń po których przedsiębiorstwo byłoby zainteresowane zatrudnieniem bezrobotnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wnioski

Przeprowadzenie badań umożliwiło znalezienie odpowiedzi na temat oczekiwań pracodawców, co do kwalifikacji zawodowych przyszłych pracowników. Rynek pracy charakteryzuje się tendencją wzrostową, a więc wzrostem poziomu zatrudnienia i zarazem spadku bezrobocia. Pomimo tego pracodawcy borykają się z problemami dotyczącymi poszukiwania odpowiednich pracowników. Na ogół podstawową barierą napotykaną w procesie rekrutacji jest brak zainteresowania i brak doświadczenia zawodowego. Zgłaszający się kandydaci do pracy nie posiadają także wystarczających kwalifikacji zawodowych lub posiadają zbyt wysokie i co się z tym wiąże oczekują wysokich płac.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądz w celu sprostania wymaganiom lokalnych pracodawców podnosi kwalifikacje zawodowe bezrobotnych poprzez organizowanie różnego rodzaju szkoleń zawodowych. Doświadczenie bezrobotni mogą zdobyć uczestnicząc w organizowanych u pracodawców stażach zawodowych lub przygotowaniu zawodowym. Ponadto pracodawcy zatrudniając bezrobotnych w ramach form subsydiowanych mogą liczyć na wsparcie finansowe, z którego korzysta z roku na rok coraz więcej pracodawców.

W wyniku przeprowadzonych badań zarówno lokalnego rynku pracy jak i badań ankietowych wśród pracodawców wysunięto następujące wnioski:

- ✓ poziom bezrobocia w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim spada w roku na rok, jednakże w związku z kryzysem gospodarczym począwszy od października 2008 r. zaczęło rosnąć,
- ✓ wśród bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym (lub niższym) oraz w wieku 45-54 w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz 25-34 lata w powiecie grudziądzkim ziemskim ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat;
- ✓ pracodawcy poszukują najbardziej osób z wykształceniem zawodowym lub średnim technicznym, które będą posiadały staż pracy od 1 roku do 3 lat;

- ✓ poszukiwane są także osoby z prawem jazdy kat. B oraz umiejętnością obsługi komputera w stopniu dobrym;
- ✓ znajomość języka obcego nie jest wymagana przez przyszłych pracodawców lub wymagana w stopniu komunikatywnym;
- ✓ mile widziane są również wśród kandydatów do pracy dodatkowe uprawnienia m.in. elektryczne, budowlane, spawalnicze;
- ✓ większość badanych przedsiębiorstw współpracowała lub nadal współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Grudziądzu, na ogół ubiegając się o środki finansowe na doposażenie/ wyposażenie stanowiska pracy lub organizując staże zawodowe;
- ✓ najwięcej pracodawców wyraziło chęć zatrudnienia bezrobotnych po ukończeniu szkolenia z zakresu obsługi klienta, obsługi kasy fiskalnej, prawa jazdy.

Spis tabel

TABELA 1 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM WG STANU W GRUDNIU 2008 R.	7
TABELA 2 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W POWIECIE GRUDZIĄDZKIM GRODZKIM I ZIEMSKIM W LATACH 2003-2008	10
TABELA 3 STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2003-2008.....	11
TABELA 4 LICZBA BEZROBOTNYCH W GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM W LATACH 2003-2008.....	13
TABELA 5 STRUKTURA BEZROBOTNYCH MIASTA GRUDZIĄDZA I POWIATU ZIEMSKIEGO WG WIEKU [STAN W DNIU 31.12.2008 R.].....	16
TABELA 6 LICZBA BEZROBOTNYCH POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO GRODZKIEGO I ZIEMSKIEGO WG WIEKU W LATACH 2003-2008.....	19
TABELA 7 LICZBA BEZROBOTNYCH POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO GRODZKIEGO I ZIEMSKIEGO WG WIEKU W LATACH 2007-2008 Z UDZIAŁEM PROCENTOWYM	20
TABELA 8 STRUKTURA BEZROBOTNYCH W GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM WG WYKSZTAŁCENIA [STAN W DNIU 31.12.2008 R.].....	22
TABELA 9 STRUKTURA BEZROBOTNYCH GRUDZIĄDZA I ZIEMSKIEGO WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2003-2008	25
TABELA 10 STRUKTURA BEZROBOTNYCH GRUDZIĄDZA I ZIEMSKIEGO WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2007-2008 Z UDZIAŁEM PROCENTOWYM	26
TABELA 11 STRUKTURA BEZROBOTNYCH Z GRUDZIĄDZA I POWIATU ZIEMSKIEGO WG STAŻU PRACY [STAN W DNIU 31.12.2008 R.].....	28
TABELA 12 STRUKTURA BEZROBOTNYCH POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO GRODZKIEGO I ZIEMSKIEGO WG STAŻU PRACY W LATACH 2003-2008.....	31
TABELA 13 STRUKTURA BEZROBOTNYCH POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO GRODZKIEGO I ZIEMSKIEGO WG STAŻU PRACY W LATACH 2007-2008 WRAZ Z UDZIAŁEM PROCENTOWYM	32
TABELA 14 LICZBA BEZROBOTNYCH W GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM WG GRUP ZAWODU [STAN W DNIU 31.12.2008 R.].....	34
TABELA 15 LICZBA BEZROBOTNYCH W MIEŚCIE GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM WG GRUP ZAWODÓW W LATACH 2003-2008.	37
TABELA 16 BEZROBOTNI SZKOLENI PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W GRUDZIĄDZU W 2008 ROKU WEDŁUG OBSZARÓW ZAWODOWYCH SZKOLEŃ.....	40
TABELA 17 ZAKRES SZKOLEŃ ORAZ LICZBA PRACODAWCÓW PO KTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTWO BYŁOBY ZAINTERESOWANE ZATRUDNIENIEM BEZROBOTNYCH.....	62

Spis rysunków

WYKRES 1 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM WG STANU W KOŃCU 2008 R.	8
WYKRES 2 STOPA BEZROBOCIA W GRUDZIĄDZU I POWIECIE ZIEMSKIM W LATACH 2003-2008.	12
WYKRES 3 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI W GRUDZIĄDZU W LATACH 2003-2008	14
WYKRES 4 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI W POWIECIE ZIEMSKIM W LATACH 2003-2008	15
WYKRES 5 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W GRUDZIĄDZU WG WIEKU W DNIU 31 GRUDNIA 2008 ROKU.....	17
WYKRES 6 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG WIEKU W DNIU 31 GRUDNIA 2008 ROKU.....	17
WYKRES 7 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W GRUDZIĄDZU WG WYKSZTAŁCENIA W DNIU 31 GRUDNIA 2008 ROKU... ..	22
WYKRES 8 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG WYKSZTAŁCENIA W DNIU 31 GRUDNIA 2008 ROKU.	23
WYKRES 9 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W GRUDZIĄDZU WG STAŻU PRACY W DNIU 31 GRUDNIA 2008 ROKU.....	28
WYKRES 10 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG STAŻU PRACY W DNIU 31 GRUDNIA 2008 ROKU.	29
WYKRES 11 BEZROBOTNI MIESZKAŃCY GRUDZIĄDZA SZKOLENI PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W GRUDZIĄDZU W 2008 ROKU WG OBSZARÓW SZKOLEŃ.....	43
WYKRES 12 BEZROBOTNI MIESZKAŃCY POWIATU ZIEMSKIEGO SZKOLENI PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W GRUDZIĄDZU W 2008 ROKU WG OBSZARÓW SZKOLEŃ.....	44
WYKRES 13 RODZAJ PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTW	48
WYKRES 14 ZASIĘG TERYTORIALNY BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTW.....	49
WYKRES 15 CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA DECYZJE ZATRUDNIENIA NOWYCH PRACOWNIKÓW	51
WYKRES 16 PREFEROWANY PIERWSZY SPOSÓB KOMUNIKACJI Z POTENCJALNYMI PRACOWNIKAMI.	52
WYKRES 17 NAJCZĘŚCIEJ STOSOWANE TYPY REKRUTACJI NOWYCH PRACOWNIKÓW.....	54
WYKRES 18 PODSTAWOWE CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA PROCES REKRUTACJI.....	55
WYKRES 19 WYSOKOŚĆ PROPONOWANEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO DLA NOWO ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW.....	60
WYKRES 20 ZAKRES SZKOLEŃ PO KTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTWO BYŁOBY ZAINTERESOWANE ZATRUDNIENIEM BEZROBOTNYCH.	63

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

ZAŁĄCZNIK

ANKIETA

Dzień dobry! Ankieta jest kierowana do Grudziądzkich Zakładów Pracy. Jej celem jest poznanie preferencji zawodowych grudziądzkich pracodawców, co do przyszłych pracowników, a więc ich wykształcenie, stażu pracy, umiejętności, czy innych czynników decydujących w procesie rekrutacji. Informacje zawarte w niniejszej ankiecie zostaną wykorzystane wyłącznie do przeprowadzenia badania, zaś dane identyfikacyjne zakładów pracy nie zostaną nigdzie opublikowane ani udostępnione osobom trzecim.

Nazwa firmy

.....

Adres

.....

Telefon

.....

Data rozpoczęcia prowadzenia działalności

.....

Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej

produkcyjna

handlowa

usługowa.

Forma prawna prowadzonej działalności:

spółka z o.o.

osoba fizyczna

.....

jawna

spółdzielnia

.....

komandytowa

inna

akcyjna

(jaka?).....

Zasięg terytorialny działania

lokalny

regionalny

krajowy

Wielkość zatrudnienia według stanu na dzień 31.12.2008

f.....

Część I – Kwalifikacje zawodowe potencjalnych pracowników

1. Preferowany pierwszy sposób komunikacji potencjalnego pracownika? Proszę dokonać oceny każdego czynnika na czterostopniowe skali, gdzie 4 oznacza bardzo często, 3-często, 2-rzadko 1-wcale.

Sposób komunikacji	Bardzo często	Często	Rzadko	Wcale
Telefoniczny				
Osobisty				
Drogą elektroniczną				
Drogą tradycyjną (poczta tradycyjna)				
Inne (jakie?)				
-				
-				
-				

2. Ilu poziomowy jest proces rekrutacji? Właściwą odpowiedź proszę zaznaczyć „x”

a) jednopoziomowy

rozmowa kwalifikacyjna

rozmowa telefoniczna

inny (jaki?)

-

.....

-

.....

-

b) wielopoziomowy

selekcja pracowników na podstawie złożonych dokumentów

rozmowa kwalifikacyjna z osobą odpowiedzialną za proces rekrutacji np. osobą odpowiedzialną za sprawy personalno-kadrowe

bezpośrednim przyszłym przełożonym

rozmowa kwalifikacyjna z właścicielem, prezesem

testy psychologiczne

inne (jakie?)

-

.....

-

.....

-

3. Stosowane typy rekrutacji? Proszę dokonać oceny każdego czynnika na sześciostopniowej skali, gdzie 5 oznacza najczęściej, 4-dość często, 3-średnio, 2-czasami, 1-rzadko, 0-wcale.

Sposób rekrutacji	Najczęściej	Dość często	Średnio	Czasami	Rzadko	Wcale
WEWNĘTRZNA						
Wewnątrz zakładu (o ile jest to możliwe)						
Na podstawie przesłanych dokumentów aplikacyjnych drogą tradycyjną-pocztą zwykłą						
Na podstawie przesłanych dokumentów aplikacyjnych drogą elektroniczną (email, strona internetowa)						
Wśród znajomych						
Inne (jakie?)						
ZEWNĘTRZNA						
Rekrutacja za pośrednictwem wyspecjalizowanej firmy						
Urząd pracy						
Gazety lokalne						
Gazety branżowe						
Portale internetowe zamieszczające oferty pracy (proszę wymienić jakie portale?)						
Szkoły ponadgimnazjalne						
Inne (jakie?)						

4. Na jakie czynniki będzie zwracana szczególna uwaga w procesie rekrutacji? Proszę dokonać oceny każdego czynnika na pięciostopniowej skali, gdzie 5 oznacza bardzo ważne, 4-ważne, 3-przeciętne, 2-mało ważne, 1-bez znaczenia.

Czynniki rekrutacji	Bardzo ważne	Ważne	Przeciętne	Mało ważne	Bez znaczenia
Znajomość języka obcego					
Prawo jazdy					
Staż pracy					
Staż pracy w określonym zawodzie, na które prowadzona jest rekrutacja					
Odbyte szkolenia					
Praca za granicą					
Wymiana studencka					
Dodatkowe umiejętności (jakie?)					
a.					
b.					
Inne (jakie?)					
a.					
b.					

5. W ramach powyżej wymienionych czynników proszę określić z jakimi kwalifikacjami poszukiwani są na ogół pracownicy w danym zakładzie pracy?

a) wykształcenie

☐ Minimum podstawowe	☐ średnie – techniczne	☐ wyższe – magisterskie
☐ zawodowe	☐ policealne	☐ podyplomowe
☐ średnie – ogólnokształcące	☐ wyższe – licencjackie	
☐ inne, (np. MBA)		

.....
.....

b) znajomość języków obcych w stopniu:

☐ biegłym	☐ komunikatywnym	☐ nie jest wymagana
☐ dobrym	☐ słabym	

c) doświadczenie w pracy

☐ do 1 roku	☐ od 3 do 5 lat	☐ nie jest wymagane
☐ od 1 do 3 lat	☐ powyżej 5 lat	

d) prawo jazdy

☐ kat. B	☐ kat. D	
☐ kat. C	☐ wybranej kategorii z kat. E	☐ nie jest wymagane

f) obsługa komputera w stopniu

☐ bardzo dobrym	☐ podstawowym
☐ dobrym	☐ brak
☐ przeciętnym	

6. Czy wymagane będą dodatkowe uprawnienia?

☐ Tak, jakie:	
☐ elektryczne	☐ dotyczące nieruchomości
☐ transportowe np. obsługa wózka widłowego	☐ ubezpieczeniowe
☐ inne (jakie?)	

.....
 Nie

7. Czy przedsiębiorstwo planuje w ciągu najbliższego roku zatrudnić pracowników?

- tak
 nie

8. Jakie czynniki wpływają na potencjalne zatrudnianie nowych pracowników?

- rozwój firmy
 podniesienie kwalifikacji siły roboczej
 chęć pozyskania dodatkowych środków z UE
 obniżenie stopy podatkowej
 nowe technologie
 inne
(jakie?).....

9. W jakich zawodach planowane jest zatrudnienie nowych pracowników?

- 1)
.....
.....
- 2)
.....
.....
- 3)
.....
.....

10. Jakie wynagrodzenie brutto przedsiębiorstwo jest w stanie zaoferować na nowym miejscu pracy w przybliżeniu?

- Do 1 276 zł
- 1 276 – 1 500 zł
- 1 500 – 2 000 zł
- 2 000 – 2 500 zł
- 2 500 – 3 000 zł
- powyżej 3 000

11. Trudności napotkane podczas rekrutacji nowych pracowników?

- brak doświadczenia
  - nieznanomość języków obcych
  - brak zainteresowanych podjęciem pracy
  - zniechęcające zainteresowanych warunki płacowe
  - inne (jakie?)
- .....
- .....

Część II – Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Grudziądz

12. Czy przedsiębiorstwo korzystało już wcześniej z usług lub instrumentów rynku pracy?

- Tak, jakie (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź „x”)
  - prac interwencyjnych
  - refundacji kosztów wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy
  - dotacji na otwarcie działalności gospodarczej
  - staży
  - przygotowania zawodowego
  - pośrednictwa pracy
- nie

13. Czy przedsiębiorstwo zamierza korzystać z usług/instrumentów rynku pracy świadczonych przez PUP?

- Tak, jakie (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź „x”)
  - prac interwencyjnych
  - refundacji k-ów wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy
  - staży
  - przygotowania zawodowego
  - pośrednictwa pracy
- nie

14. Po jakiej aktywnej formie przeciwdziałania bezrobociu przedsiębiorstwo byłoby zainteresowane ewentualnym zatrudnieniem pracowników?

- prac interwencyjnych
- refundacji kosztów utworzenia lub wyposażenia stanowiska pracy
- staży
- przygotowania zawodowego
- pośrednictwa pracy

15. Z zakresu jakiej tematyki szkoleń przedsiębiorstwo byłoby zainteresowane zatrudnieniem bezrobotnych:

- obsługi klienta
- zarządzania zasobami ludzkimi
- wprowadzenia nowych technologii
- jakości
- finansów, księgowości
- informatyki
- prawa
- marketingu
- obsługi kasy fiskalnej
- szwaczki
- obsługi wózków widłowych
- kursie prawa jazdy
- pracownika na stanowisku magazyniera.